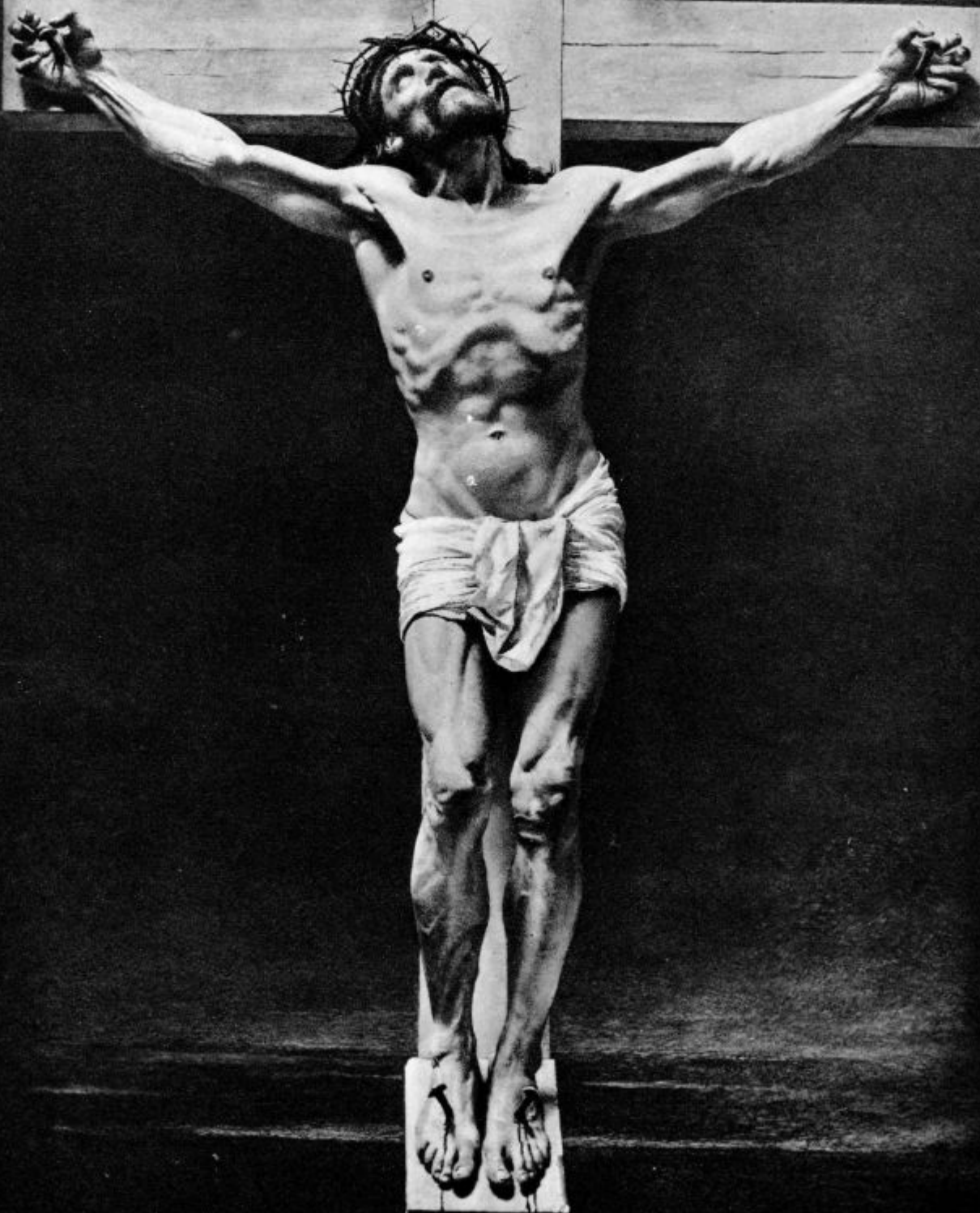

poština plaćana v gotovini

Bogoljub

I. I. N. I. C. I.

November 1935

VSEBINA:

Ob svitu večne luči: 10. Spomin vernih duš. (Pesnitev — S. S.) — Članki: Luč jim je v temo zasvetila. (Dr. Fr. Jaklič.) — Pesmi: Od grobov do nebes. 1, 2. (Neubauer.) Rožici na oltarju. (T. M-ar.) — Sveta in dobra je misel, moliti za mrtve. (Teotim.) — Častno spremstvo. (A. Č.) — Iz zaklada svete Cerkve. — Izpred večne luči. 11. Verujem... (J. Langerholz.) — Povest: Jangec Ovsenik. Benz-Pucelj. (Dalje.) — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini. — Mar. družine. — Iz kraljestva svete ljubezni. — Razno. Duh. vaje. Dobre knjige. Odpustki. (Slike v bakrotisku.)

Cena »Bogoljuba«:

na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Avstriji 3 Š, v Italiji 8 Lir, v Čehoslovaški 15 Kč, v Franciji 12 fr., v Ameriki — 50 Dol.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljuba« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljuba« v Ljubljani.

Koledar Apostolstva molitve za november 1935.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:
Premišljevanje večnih resnic. | Pripravljavna semenišča v misijonih.

Mesečni zavetnik: Andrej, apostol (50.).

Dnevi		Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
				Ljubl. šk.	Lavant. šk.
1	Petek	Vsi svetniki	Misel na nebesa	Zav. sv. Stanisl.	Sromlje
2	Sobota	Verne duše	Pozabljene duše v vicah	Krka	Markovci
3	Nedelja	21. pob. Hubert, škof	Posvetitev družin Srcu Jez.	Mengeš, zavel.	Kapele pri Brež
4	Poned.	Karol Borom., škof	Sv. oče in naši škofje	Št. Janž	Arlič
5	Torek	Zaharija, prerok	Naša Katoliška akcija	Črni vrh n. P. gr.	Koprivnica
6	Sreda	Lenart, opal	Verska šola in vzgoja	Kropa	Zabukovje
7	Četrtek	Engelbert, škof	Proces Slomška in Barage	Trafa	Zdole
8	Petek	Klavdij in tov. muč.	Naši ljudje v tujini	Novo mesto, fmi.	Slov. Bistrica
9	Sobota	Božidar, muč.	Svetost duhovnikov	Loški potok	" "
10	Nedelja	22. pob. Andrej Av., sp.	Pogostno sv. obhajilo	Sostro	Sl. Bistrica n. Ital.
11	Poned.	Martin, škof	Izpeljava našega konkordata	Dob	Sv. Martin na Poh.
12	Torek	Martin, papež	Svoboda sv. Cerkve	Šmartin pri Kr.	Gor. Polskava
13	Sreda	Stanislav Kostka, sp.	Naša mladina	Podlipa	Sp. Polskava
14	Četrtek	Jozafat, muč., škof	Zedinjenje razkolnikov	Šmartno pri Lit.	Črešnjevce
15	Petek	Albert Vel., š. c. uč.	Naše vseučilišče	Moravče	Martjanci
16	Sobota	Jedert, devica	Zaročenci in novoporočenci	Bled	Majšperg
17	Nedelja	23. pob. Gregorij Čud.	Odprava narodnih grehov	Srednja vas v B.	Pečarovci
18	Poned.	Roman, muč.	Ljudski misijoni in duh. vaje	Mengeš	Makole
19	Torek	Elizabeta, kraljica	Krščanska dobrodelnost	Ljublj., Križanke	Pertoča
20	Sreda	Srečko Val., spozn.	Trpeči in preganjani	Šmartin 1. šn. g.	Poljčane
21	Četrtek	Darovanje Mar. Dev.	Redovni in misijonski poklici	Dol. Logatec	Tišina
22	Petek	Cecilija, devica m.	Cerkveno in ljudsko peje	Šmartin v Tuhin.	Laporje
23	Sobota	Klemen, papež m.	Učitelj(ce) in vzgojitelj(ce)	Bukovščica	Veliki Dolenci
24	Nedelja	24. pob. Janez od Kr.	Poglobitev verskega življenja	Žiri	Studenice
25	Poned.	Katarina, dev. m.	Naši razumniki in voditelji	Sv. Katarina	Tinje
26	Torek	Janez Berchm., sp.	Duh zatajevanja	Rova	Sv. Venčesl.
27	Sreda	Virgilij, škof	Odprava pohujšanja	Ljublj., Vincent.	Dol. Lendava
28	Četrtek	Gregorij III., papež	Uradniki, orožniki, vojaki	Vače	Beltinci
29	Petek	Saturnin, škof m.	Naša domovina	Zapoge	Bogojina
30	Sobota	Andrej, apostol	Naši misijonarji. Umrli	Litija	Črensovci

Zavaruj sebe in svoje
imetje pri naši slovenski

Vzajemni zavarovalnici
v Ljubljani. Zastopniki v vseh farah.

Ob svitu večne luči

10. Spomin vernih duš.

*Najtišji božji mir
na božji pal je njivi:
odšli so vsi z grobov,
od mrtvih šli so živi.*

*Počasi v pozni mrak
zvonovi so zdoneli:
prijatelji slovo
prijateljem odpeli.*

*Od dragega moža
odšla je v sólzah vdova;
od ljube žéne mož
poslovil se je znova.*

*Stožilo materi
po deci se je rajni:
Da videla bi jih
vsaj v noči v tihi sanji!*

*Na grobu matere
otrok se je naklečal;
v spominu radostnem
bridkost si je povečal.*

*Ni kraja, grude ni,
ki more bliže biti,
ko drobna ped prsti
na njivi mahoviti.*

*Zakaj nam misel bolj
na tisti kraj ne roma,
kjer najde vsak svoj dom,
še ta, ki nima doma?*

*Prijaznih zvezd sijaj
z najlepšim žarom sije
pokojnim potnikom,
ki tihi grob jih krije.*

*In večne luči svit
nikjer se bolj domače
ne zliva, kakor tam,
kjer bol med upom plače.*

S. S.

Luč jim je v temo zasvetila

Kadar hoče Bog kakega človeka izčistiti napak in svetne navlake in ga dvigati k svetosti, mu pošilja trpljenje, telesno ali pa dušno. Trpljenju se naša narava upira, saj je celo Sin božji trepetal na vrtu Getzemani pred njim; vendar je trpljenje ena od največjih dobrot, ki jo more Bog nakloniti človeški duši. Pot trpljenja je najkrajša in najvarnejša pot proti nebeški domovini. Jezus je povedal lepo primero: kakor mora pšenično zrno strohniti v hladu, temi in zapuščenosti zemlje in šele potem vzklije novo življenje iz nje, tako mora tudi človekova, k slabemu nagnjena narava v trpljenju odmirati sama sebi, da potem iz nje vzkali in zraste novo, bogopodobno življenje.

V juliju leta 1898 je v Parizu izšla knjiga z naslovom »Rešilno trpljenje« — (*La bonne souffrance*), ki je vzbudila veliko pozornost med izobraženim svetom; v enem letu je doživela 75 izdaj in bila prevedena v vse večje jezike zemlje. Njen pisatelj, Francišek Coppée (Kopé), opisuje v njej, kako mu je trpljenje prineslo luč, tolažbo in moč, da se je otrešel nevere, greha in posvetnosti ter se vrnil k Bogu in k pravi sreči.

Rodil se je bil 26. januarja leta 1842 v Parizu iz uradniške družine. Oče je bil duhovit mož in ga je bilo res škoda, da mu je življenje ginilo v zatohli pisarni vojnega ministrstva. Nižje družabno stališče in borna plača pa nista preveč motila družinske sreče; v družini je vladalo zadovoljstvo, polagoma tudi nekako blagostanje, in sicer po prizadevanju matere. »Njene delavne roke, njeno močno in pogumno srce je znalo priti preko vseh težav. Vedno je bila vesela; šalila in smejala se je, da bi s tem tudi drugim vzbujala pogum. Kadar je pri hiši bilo posebno hudo, je bila še posebno živahna; takrat se je po hiši razlegala tudi njena vesela pesem,« piše Coppée o njej. Od očeta je torej podedoval duhovitost in nadarjenost, od matere pa nežnost mišljenja in pogum srca. Pri povratku k Bogu mu je oboje zelo prav hodilo.

Na materino prigovarjanje ga je oče poslal v višje šole. Stroški so bili veliki, a družina se je zavedala, da je dobra vzgoja in globlja izobrazba najboljša dota. V šolo je deček hodil skozi Luksemburški vrt; lepota njegove narave ga je tako prevzemala, da se včasih kar ločiti ni mogel od nje.

Nepričakovano je pa oče začel bolehati in je bil upokojen. Skromni dohodki družine so padli za polovico. Beda v hiši je rastla in mladi Francišek je sklenil pustiti šolo ter sprejeti službico, naj bo še tako majhna. Najprej je bil v pisarni stavbinskega podjetja, potem je dobil službo v pisarni vojnega ministrstva, ki jo je prej imel oče.

Svoj prosti čas je porabil za samozobrazbo. Mnogo je čital, zlasti pesnike. Že iz deških let je tudi sam pisal kratke povesti in igre, zlasti pa pesmice. Pa je vse sproti sežgal. Šele v 23. letu je spoznal, da bi nekatere njegove pesnitve le bile godne za tisk. Tudi drugi so mu dali poguma.

Leta 1869 je Coppée spisal kratko žaloigro »Popotnik« (*Le passant*). Ko so jo v Parizu prvič uprizorili, je bila od občinstva viharno pozdravljena. Pisatelj je kar čez noč zaslovel. Pustil je službico ter začel živeti le za leposlovje. Odprl se mu je pisani svet, življenje se mu je vabljivo smejalo nasproti. Žal pa, da ga je široka cesta življenja kmalu zapeljala navzdol. Novi družabni stiki so slabo vplivali nanj. Ni imel notranje moči, da bi se bil vabam greha dovolj odločno postavil po robu. Sredi vseh zmot in zablod je pa vendarle ohranil neko dušno plemenitost.

Kakih šest let je gazil po močvirju. Tedaj pa potrka božje Usmiljenje na njegovo izmučeno srce. Križ mu pošlje: Leta 1875 mu za očetom umrje še dobra in skrbna mati, ki jo je zelo ljubil. Tu je prvič v življenju občutil, kako je na svetu vse minljivo. S solzami v očeh in z grozo v srcu se je zavedel, da smrt čaka vsakega človeka, tudi njega; »tudi ti boš umrl,« ta šepet je nenehoma slišal pri materinem mrtvaškem odru.

Deset let po materini smrti je Coppée največ napisal. Njegova pisateljska nadarjenost je ustvarjala čudovita dela. Leta 1876 je postal član francoske častne legije, osem let nato pa član francoske akademije.

Leta 1897 je božje Usmiljenje drugič potrkalo na vrata njegovega srca. Nevarno je obolel in bolezen ga je spravila na rob groba. Takrat so mu odpadle še zadnje zavese izpred oči: spoznal je svet in njega prevare, spoznal je sebe in svoj življenjski cilj, spoznal je božjo dobroto in pravičnost. In v tem razpoloženju je nastala njegova najbolj čitana knjiga »Rešilno trplje-

nje«. Res, da v prejšnjih spisih ni napadal vere in Cerkve; a bil je do njiu hladen in brezbrizen. Tu se je pa naravnost in jasno izrekel za krščansko prepričanje in življenje.

Knjigo začenja s stavkom: »Zadnje leto sem zopet začel izpolnjevati dolžnosti katoliškega kristjana, ki jih že izza svojih mladih let nisem bil več izpolnjeval.« Potem pripominja, da je večino te knjige napisal s tresočo se roko, naslanjajoč se na vzglavje, povit v rjuhe. Trudil se je s knjigo, a ni odnehal, ker je z njo hotel utrditi in okrepiti šibke krščanske značaje; želi jim »da bi še oni kmalu bili rešeni verskih pomislekov in bi se vrnili k živi veri«.

Uverjen je bil, da mu je pri izpreobrnjenju pomagala pokojna mati s svojo priprošnjo pri Bogu. »Koncem oktobra, ko se je bližal praznik vernih duš, sem se trajno obrnil k Bogu in se spravil z njim. Prejel sem sveto obhajilo. V tem vzvišenem trenutku je iz nebesne višine gotovo gledalo name oko moje skrbne matere, ki me je ondi pričakovala,« piše v uvodu knjige. O molitvi pravi: »Kje na širnem svetu bije srečnejša ura, kakor je ona, ko molim in ko se nahajam v zavesti božje navzočnosti?« Svoje trpljenje navdušeno proslavlja: »Tisočkrat blagoslovljeno trpljenje, ki me je privedlo v objem nebeškega Očeta! Z očmi vere danes jasno spoznavam Boga, ki nam je nepojmljiv. On je naš Oče, on je moj Oče. S polnim zaupanjem se morem obračati nanj; v nežni ljubezni se sklanja do mene.«

Frančišek Coppée je ostal zvest temu spoznanju. Smrt ga je leta 1908 dobila za večnost dobro pripravljene.

Med spisi njegovega »Odrešilnega trpljenja« je tudi spis »Reka«. V njem riše reko od njenega izvora do izliva. Ves spis je duhovita primera, polna globokih misli. Takoj uvidimo, kako velik mojster je v opisovanju narave.

Skozi temno vejevje nas pripelje do *studenčka*. »Tiho! V bližini mora biti voda! Oblak je zasenčil sonce, za hip pretihnejo taščice in ščinkavci. Ali ne slišiš vedrega, mrmrajočega šumljanja? Previdno stopaj, ker opolzka so tla! Ali nisi zagledal tega ozkega, srebrnega pasu, ki hiti nizdol, kakor preplašen gad? Ob izviru smo.«

Nato spremlja pesnik ta brhki studenček na njegovi šumljajoči poti. Ves je navdušen za njegovo čistost. Za hip ga sicer objame težka slutnja, da bo ta nedolžni studenček narastel v veletok in se ves

umazan razlil v morje; pa brž prežene to slutnjo, veseliti se hoče tega, kar ima pred seboj, in hiti ob hiteči vodici.

Kmalu sreča še druge vodice, s katerimi se studenec spoji v *potoček*. Še vedno je majhen, z žaganico ga lahko premosti. Pa vztrajno raste ob izlivu drugih potokov. »Tu pa tam se mu iz gošče približa krava; previdno stopa, se ustavi, pije. Potem vzdigne svoj mokri gobec in gleda daleč predse.«

Potok naraste v *reko*. Kamnit most drži čeznjo. Njena voda je še lepo zelena kakor perut ptiča vodomca. Ob njeni strugi stopajo ribiči, na njej se zibljejo čolni. Reka teče mimo vasi in sliši njih življenje, poslušaja pogovor in smeh peric, teče preko mlinskih koles in z vidnim veseljem ziblje resno jato rac na svojih plesočih valovih.

In kaj vidi pisatelj potem, ko je oni mali potoček kot *veletok* prispel v ravan? Vsega vidi izpremenjenega. Na svojem hrbtu nosi ladje; ob njegovem obrežju so se hiše zbrale v trge in mesta, v njegovih motnih globinah se zrcalijo palače in stolnice. S svojo orjaško silo žene turbine in kolesa tovarn, za plačilo pa prejema iz njih le umazanost in smrad. Trupla samomorilcev žalostno plavajo po njem, zločine in obup gleda od blizu.

Naposled je na cilju svojega potovanja. Pred njim leži morje; vode veletoka hite proti nemirni, gibajoči se in pljuskajoči morski ravnani. Veliki morski ptiči galebi letajo nad veletokom; pesniku se zde kakor nesrečonosni oznanjevalci brezna, ki bo zdaj zdaj pogoltnilo nekdanji njegov studenček.«

To je prvi del spisa »Reka«. Samo primera je, v kateri hoče Coppée izraziti svoje občutje in doživetje. Svoje življenje hoče ponazoriti v njej. Njegovi nadaljnji stavki dopolnjujejo to primero:

»Poznam dušo, ki tudi tako daleč roma in potuje.

Kakor reka, tako tudi duša začuti, da se pred njo odpira neizmerna večnost. Koliko reči jo je umazalo na njeni poti! Koliko reči jo je oskrunilo za vselej!

Kakor je voda reke postala grenka, tako bridko grenke so tudi izkušnje njegove zablodelega, izgrešenega življenja.

Kakor vali reka v svojih motnih globinah vsakršne predmete, tudi trupla, tako tudi življenje mnogih ljudi skriva v sebi temne in sramotne skrivnosti.

Težko je ohraniti življenjsko nedolžnost nedotaknjeno. Pa ali ni zato še tem lepša misel, da bomo v drugem, posmrtnem

nem življenju dobili zopet nazaj obleko nedolžnosti?

Danes misliš, moja duša, na vse častitljive zvonike cerkvá in stolnic, ki so se zrcalile v reki. Tudi ti si jih večkrat videla v življenju, a se za njih vabila nisi zmenila. Uboga duša! Vsaj zdaj pojdi za klicem teh resnih, kamnitih, visokih zvonikov, ki obračajo tvoj pogled k nebu in k Bogu!»

Frančišek Coppée je do dna spoznal življenje in svet. Potem se pa tako željno, hrepeneče in zaupno zazrl proti Bogu in proti posmrtni, neminljivi sreči, da je tudi hlad groba izgubil vso svojo strahotnost pred njim.

Trpljenje mu je bilo odgrnilo to zadnje, odrešilno spoznanje.

Dr. Fr. Jaklič.

Od grobov do nebes

1.

*Naj danes proč od groba
obrne se spomin,
tam notri je trohnoba,
strahota je temin.*

*Čeprav gore mu luči
in rože so na njem,
pa vendar misel muči
na groba me objem.*

*Ah večkrat se oglašá
proseč iz groba klic:
»Naj svet mi ne prinaša
ne svečic ne cvetic!
Daruje naj molitve
in nekrovi dar,
da kmalu mi rešitve
zasiže zlati žar!«*

2.

*Zakaj zablestete
solze ste v očeh,
ko šopki in vencí
leže na grobeh?*

*Saj v srcu je vera
in up in ljubav,
ki mirno se dviga
dó nebni višav.*

*Na travah in rožah
naj rosa blesti,
udane in suhe
naj bodo oči.*

*In okna nebeška
odpirajo se
in srečni na zemljo
ozirajo se.*

*Trpečim in solznim
tako govore:
»Le travam in rožam
pustite solze.
A vam naj brezsolzen
oči bo sijaj,
v višavah napolni
pokoja vas slaj!«*

Franjo Neubauer.

Vzgojne iskre

Kakor pastir — tako čreda.

Trojno delo je najtežje na zemlji: delo vladajočih, roditeljev in učecih.

Kdor ne spoštuje duhovnikov, žene in starosti, žali Boga.

V pekel zavede tovarišev deset le eden, ki v družbi zloben je, poreden.

Materina roka ne udari pretrdo.

Kdor visoko stoji, ga daleč vidijo.

Otročiči stopajo materi v naročje, veliki otroci na srce.

Če hočeš otroke pokvariti, pusti, da delajo po svoji volji.

Otrók večina nič ne ve, kako materi vse na srce gre.

Starši imajo otroke rajši, kot otroci starše.

„Sveta in dobra je misel, moliti za mrtve.“

Da so duše v vicaħ na vso moč hvaležne dobrotnikom, ki so jih z odpustki, s svetimi mašami, s svojimi žrtvami in dobrimi deli reševali trpljenja, o tem smo vsi poučeni. Gotovo je tudi, da se po svoji rešitvi poteĝujejo pri Bogu za svoje dobrotnike in da jim izprošajo bogatih milosti. Pa je kaj verjetno, da to hvaležnost pokažejo tudi poprej, ko so še v vicaħ. Kdo bi o tem dvomil, saj so se duše, ki se očiščujejo v vicaħ, ločile s sveta v milosti božji; so torej prijateljice božje. Sebi seveda ne morejo pomagati, ker je zanje čas zasluženja že potekel, pač pa je možno, da s svojo priprošnjo podpirajo druge.

V dokaz navajamo zgodovinski dogodek iz l. 1834.

Nekega dne se oglasi pri župniku večje duhovnije v okolišču mesta Glatz v južni Šleziji, premožen mož in pravi: »Prinesel sem 100 tolarjev, ki bi jih rad dal za mašno ustanovo v prid dušam v vicaħ. Enako sem naročil že tudi po drugih župnijah v okolišču. Dolžan sem skrbeti za te ustanove, ker sem v smrti težavi napravil zaobljubo, ki jo prav lahko izpolnim, saj me je ljubi Bog bogato oblagodaril.« Mož nato obrazloži svojo zadevo takole:

»Ko so po naših krajih gospodarile tuje vojaške čete, je nenadno iz trdnjave Glatz prijezdila četa konjenikov v našo vas po seno. Kar naenkrat počí zraven našega dvorišča strel in eden izmed vojakov se zgrudi mrtev na tla. Tovariši ga dvignejo, odjadrajo z njim, a se vrnejo kmalu s celim krdelom konjenice. Obkolijo dvorišče, pokličejo mene kot gospodarja in zahtevajo, naj jim povem, kdo je streljal. Ker me takrat ni bilo doma, nisem mogel dati nobenega pojasnila o žalostnem dogodku. Še do danes nisem mogel doĝnati, kdo bi bil kriv. Vojaki pa z mojim odgovorom niso bili zadovoljni. Na vsak naćin so hoteli najti hudodelca. Ker pa ni bilo uspeha, so izjavili, da sem za zloćin odgovoren jaz in da bom moral sam prevzeti posledice. Ponavljal sem, da sem nedolžen, in prosil s povzdignjenimi rokami, naj me nedolžnega ne kaznujejo. Enako je prosila tudi žena, toda zaman. Postavili so me pred vojno sodišče, ki mi je po prekem sodu naložilo smrtno kazen; izvršiti bi se morala koj drugi dan ob petih zjutraj. Kaj storiti? Osem vojakov me je stražilo. Strah in groza! Ne morem povedati, kaj sem trpel. Dušna bolest in telesna utrujenost sta mi vzeli vso moć. Misel: čez nekaj ur moram

umreti, me je vsega zbegala. Vprašujem se: Ljubi Bog, s ćim sem se preĝrešil, da me je doletela ta nesreća! Nić huĝega mi vest ni oćitala, vsaj takega ne, da bi bilo smrti ĝreh; saj sem starše spoštoval in ljubil, saj sem v zakon prišel po poštenu poti, saj sem skušal biti dober in pošten gospodar! Obupne misli so me navdajale; malo da nisem znorel od bolesti. Smrti pot mi je lil po ćelu in licih.

V tej grozni stiski se mi je zdelo, kakor da ćujem notranji glas: »Móli vendar, moli k dušam v vicaħ.« — V življenju sem bil vedno njihov prijatelj; zdaj pa za molitev nisem bil še sposoben ne. Pa me kmalu spet vzpodbudi isti notranji glas: »Móli vendar!« Zdaj zberem vse moći in zaćnem moliti. Med molitvijo se mi je povraćal mir, vdanost v božjo naredbo me je prevzela. Prosil sem Boga odpušćenja za svoje premajhno zaupanje in za svoje prejšnje poggreške.

V tretje mi kliće notranji glas: »Zakaj pa tukaj ćemiš? Pojdi ven iz sobe.«

Vojaki sede pri igri in si krajšajo večerne ure s kartami. Popolnoma so zaverovani v igro.

»Ne bodi len, in poskusi srećo.« Poćasi in tiho se pomikam proti izhodu. Nihće me ne opazi. Odprem in stopim na plano. V temi tipljem okrog sebe. Roka se oprime drážajev pri stopnicah. Poženem se brž kvíšku in pridem v podstrešje, kjer je bilo polno šare in praznih sodov. Hitro smuknem v zatišje in se pokrijem z vsem, kar mi je prišlo pod roke.

Komaj sem opravil, že ćujem razburljivo vpitje in ropot. Vojaki so opazili, da »obsojenca« ni več, zato so vsi razburjeni brzeli vsekrižem, iskali, svetili in prisopihali seveda tudi v podstrešje. Pot me obliva. Kaj bo, će me staknejo! S svetilko so preiskali vse kote, a na srećo me vendarle niso izvohali. Ko se vrnejo v sobo, sem se zaenkrat oddahnil, obenem pa začudil, ker je kmalu nato vse utihnilo. Preden je napočil dan, se ćuje bobnanje in glas trombe, obenem pa krik, vpitje, ropot in letanje. Vojaki, ki so me stražili, so v divjem diru odpetalí. Nato zopet tišina, a samo malo ćasa, kajti par trenutkov zatem mi udari na ušesa topot konj. Ali so se vrnili moji stražarji ali kaj? Ko se je jelo svitati, pogledam skozi strešno okence. Kaj vidim? Presenećen od veselja, skoraj glasno zakličem. Saj so to naših vojakov uniforme! Takoj zlezem iz podstrešja,

grem k vojaku, naj me popelje k poveljniku. Povem mu, kako je z menoj in kako sem bil po nedolžnem obsojen na smrt. Verjel mi je. Tako sem bil rešen. Žalost se je spremenila v tem večjo radost.

Kdo bi mogel popisati veselo snidenje, ko sem se vrnil na dom!

Kar sem takrat zaobljubil, to zdaj rad izpolnim. Tukaj ta denar je za ustanovo

v prid dušam v vicah. Obrnil sem se bil do ubogih duš v vicah, ki so prijateljice božje. Bil sem uslišan.«

Sodi naj kdo o tem resničnem dogodku, kakor hoče. Iz njega izzveneva klic in opomin: Molimo pridno za duše v vicah, pomagajmo jim kadar in kakor moremo. Morda bomo kmalu sami potrebovali enake pomoči.

Teotim.

Rožici na oltarju

*Oj rožica izbrana,
zavidam srečo ti:
ob Jezusovem domu
se smeš razcvitati.*

*Ko moram jaz iz cerkve
ti vztrajaš še zvesto,
dehtiš za Jezusa le,
vonjav Mu siplješ sto.*

*Da mogla jaz bi tudi
to biti kakor ti,
pri Jezusu bi čula
vse dni in vse noči.*

*Čeprav ti na oltarju
lepo razcvitaš se,
gotovo pa od tebe
srečnejša jaz sem še.*

*Glej, rožica predraga,
to zate bridko je:
ko pride mrzla zima,
osuje cvetje se.*

*Moliti, žal, ne moreš;
jaz molim Jezusa,
pokladam speve Njemu
in vdana sem mu vsa.*

*Ko v jutro pridem k Njemu,
srce mu izročim,
in duša moja srečna
se tesno združi z Njim.*

T. M.—r.

Častno spremstvo

Pozno v jeseni leta 1914 je dospela na pošto v C. pošiljatev za neko družino, ki je nje edini sin padel na vojni fronti. Pošiljatev je bila dostavljena ondotnemu župniku, ki je bil naprošen, naj bi jo osebno izročil prizadeti družini. Naloga ta ni bila prijetna, saj je vedel, kako bodo tekle vroče solze, ko bo staršem in sestram — če še tako previdno — razodel pretresljivo poročilo. Ko je najmlajša sestra razmotavala zavoj, je našla med ostalinami rajnega brata tudi molitvenik. Župnik ga vzame v roke, ga ogleduje in zapazi, da je bila knjižica razmeroma najbolj obrabljena tam, kjer je bila natisnjena molitev za starše. Ta ugotovitev je polagala župniku kar nehote besede tolažbe na jezik, da je mogel vsaj za silo pomiriti razbegano družino. Molitvenik je pa ostal v hiši ne le kot drag spomin na rajnega dobrega sina, marveč je veljala vsem kot nekaka svetinja.

S tem dogodkom naj opozorim na pomen, važnost, potrebo in korist dobrega molit-

venika. Če prav pomislimo, kaj vse je molitvena knjižica vernemu človeku, jo bomo imeli odslej v taki časti, kakor jo v resnici zasluži. Ko bi mogel, bi zaklical tako krepko in glasno, da bi me slišali po vsi domovini: Prijatelji! Oskrbite si v dobrem molitveniku zvestega spremljevalca, pomočnika in svetovalca, ki vas bo vodil, ki bo z vami hodil in z vami molil, ki vam bo kazal varno pot za dosego končnega srečnega cilja!

Življenje pravega katoliškega kristjana je in mora biti življenje s Cerkvijo in s cerkvenim letom. Kaj hočem s tem reči? Kajne, cerkveno leto nam predočuje, kako nam je božji Učenik s svojimi nauki, z delom in trpljenjem — zveličanje pripravil. Posamezni sveti časi cerkvenega leta nas pa opozarjajo, kaj zahteva Bog od nas, da si bomo milost odrešenja in zveličanja tudi priborili. Kdor te svete čase prav preživlja, kdor jih prav obhaja, gleda v duhu ljubezen božjo, vzljubi krepostno življenje in se pri sveti daritvi in v svetih za-

kramentih udeležuje milosti Odrešenikovih, — z drugo besedo: ta živi s Cerkvijo in s cerkvenim letom.

Kje pa najdemo izdatno pomoč, naravno navodilo za vse to? — da namreč moremo cerkveno leto preživljati v duhu Kristusovem, in da moremo karmoči izdatno črpati iz bogatih zakladov svete Cerkve. Za ta vzvišeni namen skrbi na odličen način vprav dober molitvenik. Vzorno urejena mašna knjižica se ne omejuje zgolj na molitve, ki naj jih opravljamo med sveto daritvijo, ampak vsebuje vodila in pomočke tudi za številne verske vaje in pobožnosti.

Mladi Tobija je šel po naročilu svojega oslepelega očeta terjat star dolg v tujo deželo. Pot mu je bila neznana; tudi ni bilo brez nevarnosti. Sveto pismo pa nam pove, da je naprosil večjega in varnega spemljevalca, ki mu je kazal pot, pa ga rešil tudi nesreč in ga zdravega pripeljal nazaj. Tobija se še zavedal ni, da mu je Bog sam poslal angela Rafaela, dokler se ta po vrnitvi ni dal spoznati.

Ta svetopisemska zgodba mi je prišla na misel, ko sem ugibal, komu bi primerjal molitvenik. Ali ni molitvena knjižica kakor zanesljiv potniški spremljevalec, ki nam kaže varno pot v srečno, večno deželo! Pa tudi svetuje nam, kako naj preživljamo kratke in negotove dni zemeljskega bivanja, da služimo Bogu in spolnujemo njegovo voljo. Molitvenik nam kakor dober prijatelj razlaga, kako bomo pri sveti maši, da nam bo to najsvetejše opravilo kakor drevo življenja, ki bomo od njega odtrgali kar največ zlahtnega sadja za nebesa. Molitvenik nas bodri, osrčuje in pripravlja kakor najboljši svetovalec, ko nas tare vest, pa se želimo spraviti z razžaljenim Bogom v sveti pokori. Poučuje nas, kako naj si izprašujemo vest, slika nam ostudnost greha in velikost razžaljenja božjega, da se moremo odkrito in z vso skrušenostjo obtožiti, zadobiti mir vesti in se tako vredno pripraviti za svatovski obed pri mizi Gospodovi.

Zgodba Svetega pisma nam dalje pove, kako modre nasvete je dajal nadangel Rafael mladostnemu Tobiju, ko je iskal družico za življenje, ko je bil v nevarnosti pred veliko ribo ob bregu reke Tibere. »Vzemi iz ribe drob« — mu je naročil — »zase pa ohrani žolč; to je dobro za zdravilo.« Na potovanju sta prišla do sorodnika Raguela. Rafael je mladeniča Tobija nagovarjal, naj zasnubi hčer Saro. Tobija se je obotavljal, ker je imela Sara že sedem mož, ki jih je pomoril hudobni duh in bi utegnil tudi njega pokončati. Rafael mu je pa dal ta-le nasvèt: »Poslušaj, povem ti, kateri so, ki ima čeznje hudič oblast: Oni so namreč, ki tako stopijo v zakon, da odženo Boga od sebe in iz svojega srca in strežejo

le svoji poželjivosti. Ti pa, kadar boš Saro vzel, móli z njo tri dni. In pregnan bo hudobni duh.«

Kaj pa tvoj Rafael — molitvenik? V njem sicer ne dobiš nasvetov, kako ravnati v strogo časnih zadevah; postreže ti pa s tem, kar je za vse važnejše prilike tvojega življenja neobhodno potrebno: nuja ti vsakovrstne molitve in verske vaje s tihim opominom, da se je treba vsekdar in povsod v goreči in zaupljivi molitvi obračati k Bogu, delivcu vseh milosti, za blagoslov in pomoč, »saj prazno je delo brez sreče 'z nebes!« — Ko v boleznih odpove vsa človeška pomoč in zdravniška vednost, ti je zopet molitvenik v tolažbo. V molitvi do Njega, ki je Gospod življenja in smrti, dobiš gotovo uteho, pa morda tudi zdravje, če je dobro za dušo. — Kolikokrat se čutiš osamljenega in zapuščenega; vse je hladno do tebe, kar te obdaja. Primerna molitev, ki jo najdeš v mašni knjižici, ti bo vlivala v srce notranji mir in zadovoljstvo, ti bo pregnala mračne misli, te bo prepojila z žarki božje ljubezni.

Spričo teh nepobitnih dejstev je res skoraj neumljivo, zakaj je med nami še toliko in toliko ljudi, ki nimajo ne smisla ne umevanja za dober molitvenik. Kar nič ga nekateri ne pogrešajo. Ali manjka pouka? Ali gineva ljubezen do molitve? Ali je mladostna objestnost, ali je človeški strah kriv, da je zlasti v rokah mladih fantov molitvenik bolj redka prikazen! Ali je sedanji rod tako prevzet od nesrečnega modernega duha, in meni, da molitvenika ne potrebuje, kakor da je ta reč samo za otroke!

Kdaj se bomo pač otesli takih škodljivih praznih marinj?!

V rokah učenih mož, državnikov, ministrov, znanstvenikov, če so dobri kristjani, vidimo molitvene knjižice, ko pridejo k službi božji; — mlad fant pa, ki bi vsaj z molitvenikom izpričal, da ni nepismen, da je nekoliko izobražen, pa menda misli, da bo izgubil na časti, ali kali, če bi v cerkvi lepo molil na knjižico. Ali je to olikano, če se mladi fantje, ko pridejo v cerkev brez molitvenikov, preprivajo, razgledujejo, če šepčejo, se smejejo in razne nerodnosti uganjajo!? Ni čuda, da takim postane sveta maša dolgočasna, če so jim sveti obredi gola zunanost. Kako vse drugačno bi bilo njih vedenje, če bi si oskrbeli mašno knjižico, ki ni le molitvenik, marveč tudi vodilo v vseh verskih vajah in dušnih zadevah. Le dobro si zapomnite fantje! Z molitvenikom pri sveti maši se postavite, z njim date drugim lep zgled, sebi pa spričevalo, da ste dostojni in pošteni mladeniči. Po molitveniku boste dobili umevanje in veselje do svete daritve, do svetega obhajila, ki spada k bistvu svete maše. Brez molitvenika bo pa udeležba

pri sveti daritvi večinoma zanikarna in brezplodna.

Nekaterim je molitvena knjižica nekaj zgolj zunanjega, toliko da imajo kaj v roki. Skoraj bi jih lahko primerjali onim, ki primejo za žlico, ne posegajo pa z njo ne v skledo ne na krožnik. Pa imamo še tretjo skupino vernikov, take namreč, ki jim je molitvenik zgolj za izkazovanje; zato hočejo imeti krasno, v rožene ali svilene platnice vezano knjižico z zlato obrezo in lično zaponko. Saj nič ne rečem. Vsebina molitvenika je vredna čedne opreme in prikupljive zunanosti. Zato je prav, da je to »orodje«, ki naj bo naše stalno spremstvo pri najvažnejšem poslu, pri delu za reševanje duš, — dostojno, lepo, elegantno, saj je posoda molitve, zakladnica božjih resnic, zbirka koristnih navodil za krščansko življenje. Toda to je napak, da marsikdo in marsikatera gleda zgolj na zunanost. Kaj, če je papir še tako zanič; kaj, če je vsebina še tako pičla! Samo da po zunanosti draži oči in budi pozornost.

Oskrbimo si lep, a predvsem vsebinsko pravilen, vzoren, vsem dušnim potrebam ustre-

zajoč molitvenik. Ne delam s temi vrsticami reklame ne za to ne za ono knjižico. Kdor more, naj si jih nabavi več, da ima izbero in premembo. Če pa omenjam in priporočam tudi na tem mestu knjižico »Večno življenje«, ki jo je z vso vestnostjo, marljivostjo, točnostjo, pa tudi z občudovanja vredno nesebičnostjo sestavil dr. Gr. Pečjak (letos že v devetem natisu), storim to v prepričanju, da je to naš slovenski najboljirnejši, najpopolnejši, stvarno in jezikovno brezhibno sestavljeni molitvenik. V njem najdeš dovolj razlike, saj vsebuje 30 različnih mašnih molitev (za vse glavne praznike in nedelje), dalje razlago cerkvenega leta in svetih časov; nato se vrste najlepše molitve za obiskovanje sv. Rešnjega Telesa, potem pouk, navodilo in molitve za vreden prejem svetih zakramentov in odpustkov itd. Knjižica ima 640 strani, pa je vendarle namoč priročna, ker je vse tiskano na finem papirju.

Želim, da bi to razmišljanje zbudilo vne- mo za dober molitvenik v vseh bravcih, in da bi med nami nobenega ne bilo, ki bi prihajal v cerkev brez tega častnega spremstva.

A. Č.

Iz duhovnega zaklada svete Cerkve

V zadnjih letih je bilo zastran odpustkov dovoljenih več ugodnosti. Sveti oče Pij XI. je porabil priliko 1900 letnega jubileja našega odrešenja in obdaril zlasti nekatere molitve in zdihljaje, v katerih se spominjamo zveličavnega trpljenja in smrti Jezusove, z bogatimi odpustki. Prav posebno pa želi sedanji papež, da bi se verniki s tem večjo vne- mo oprijemali češčenja in pobožnosti na čast presveti Evharistiji; zato je tudi razne verske vaje v proslavo sv. Rešnjega Telesa nagradil z novimi odpustki.

Da se bomo teh številnih ugodnosti tem pogosteje udeleževali, in da bomo z odpustki pomagali zlasti tudi ubogim dušam v vicah (meseca novembra in kadar nam je mogoče), smo zbrali vse v zadnjih treh letih razglašene prilike za prejem odpustkov in jih tu objavljamo:

1. **Angelsko češčenje.** Vsakdo, ki pri jutranjem, opoldanskem in večernem zvonjenju pobožno odmoli »angelsko češčenje« s pripadajočo molitvijo (o velikonočnem času pa molitve »Raduj se, Kraljica...«) dobi 10 let odpustka. Enkrat na mesec popolni odpustek pod navadnimi pogoji,¹ kdor je to molitev

opravljal ves mesec. (Pij XI., 20. februarja 1933.)

2. **Rožni venec.** Za odustke, ki se morejo dobiti, ako odmolimo rožni venec na blagoslovljeni molek (rožni venec), je določeno to-le: Pri skupni molitvi zadostuje, če ima le eden blagoslovljeni molek v roki. — Dne 20. oktobra 1933 je papež Pij XI. dovolil tudi to ugodnost: Ako kdo zaradi ročnega dela ali iz drugega vzroka moleka ne more držati v rokah, more dobiti odpustke, da ima le med molitvijo rožni venec kakorkoli pri sebi. (Ta v zadnjem stavku omenjena določba je veljavna tudi za postajni križek.)

Pobožnosti na čast trpljenju Jezusovemu.

3. Kdor v petek popoldne, ko (ob treh) zvoni, odmoli (če je lahko — klečé) 5 krat

če izmolimo enkrat Oče naš, Zdrava Marija..., Čast bodi, ali kakšno drugo molitev v enaki izmeri, ako ni drugačnega ukaza, kakor n. pr. pri porcijunkulskem odpustku, ko se zahteva za vsak obisk cerkve 6 krat Oče naš, Zdrava Marija, Čast bodi.

Da dobimo odpustke, je potrebno: a) da imamo namen, udeležiti se jih; b) da opravimo vse predpisane pogoje s skesanim srcem; c) da smo v posvečujoči milosti božji. (Za popolni odpustek se povečini zahteva še prejem svetih zakramentov [spovedi in svetega obhajila] in molitev po namenu svetega očeta.)

¹ Kadar je dostavljena opazka »pod navadnimi pogoji« t. j. spoved, obhajilo in molitev na papežev namen, je vsakomur na prosto dano, kaj in koliko hoče moliti. Pogoj je izpolnjen,

Oče naš, Zdrava Marija in doda na papežev namen zdihljaj »Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ker si s svetim križem svet odrešil«, dobi odpustek 10 let vsak petek. Če opravljamo to pobožnost vse petke celega leta, pa popolni odpustek pod navadnimi pogoji. (Papež Pij XI. 30. januarja 1933.)

4. Za zdihljaj: »Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ker si s svetim križem svet odrešil« — je dovolil papež Pij XI., 2. februarja 1934, odpustek 3 let tolikokrat, kolikorkrat kdo pobožno ali vsaj skesano ponovi ta zdihljaj.²

Za kratke zdihljaje: »Tebe torej prosimo, pridi na pomoč svojim služabnikom, ki si jih odrešil s svojo dragoceno krvjo« — vsakikrat 300 dni odp. (23. marca 1933.) — »Pozdravljen o presveti križ, edino ti nam up deliš.« — Vsakikrat 500 dni odp. Kdor ta zdihljaj ponovi vsak dan v mesecu, dobi pop. odp. pod navadnimi pogoji. (20. marca 1934.)

Za molitev pred podobo križanega Jezusa »Glej, o dobri in presladki Jezus, pred tvojim obličjem...«, če jo opravimo po sv. obhajilu (mašnik po sv. maši) popolni odpustek že doslej. (Pij IX., 31. julija 1858.) Če jo izmolimo ob drugih prilikah, vsakikrat 10 let. (2. februarja 1934.)

K 5 ranam: Petkrat Oče naš, Zdrava Marija z zdihljajem: »Sveta Mati, to te prosim, rane Kristusa naj nosim, vtisni v moje jih srce.« Vsakikrat 3 leta; kdor to pobožnost opravi vsak dan, popolni odpustek pod navadnimi pogoji enkrat mesečno. (9. julija 1934.)

5. Za molitev apostolske vere z zdihljajem »Molimo te, Kristus, in...« odpustek 10 let. (Pij XI., 20. februarja 1934.)

6. Kdor se udeležuje molitev zadnjih treh dni Vélikega tedna, dobi za vsak dan odpustek 10 let; popolni odpustek pod navadnimi pogoji pa, če je pri molitvah navzoč vse tri dni. (Psalmi in berila, ki jih duhovniki pijejo ali molijo, vernikom niso zapovedani kot pogoj za odpustek, marveč samo premišljevanje trpljenja in smrti Jezusove.)

7. Sveta ura pred prvim petkom v mesecu: Kdor se v cerkvi (kapeli) udeleži skupne »Sv. ure«, dobi popolni odpustek pod navadnimi pogoji. Kdor opravi to pobožnost s skesanim srcem kjerkoli — javno ali zasebno, dobi 10 let odp. (21. marca 1933.)

8. Za častljivo pobožnost križevega pota so bili odpustki urejeni z dekretom 21. marca in 20. oktobra 1931. Popolni odpustek more dobiti, kolikorkrat kdo opravi po-

Düzer

Pomoči prosijo...

božnost v se g a križevega pota. »Navadni pogoji« se ne zahtevajo. Kdor je pa obenem isti dan prejel sveto obhajilo, dobi še en popolni odpustek. Ako je na mesec 10 krat opravil pobožnost križevega pota, ima pravico še posebej do enega popolnega odpustka, če gre k sv. obhajilu. Kdor iz kateregakoli pametnega razloga ne opravi celega križevega pota, dobi za pobožnost vsake postaje 10 let in 10 kvadragen odpustka.

Prav iste odpustke (popolne in manj popolne) prejme, kdor ima pravico postajnega križka, ako izmoli v ta namen 14 krat in 6 krat Oče naš, Zdrava Marija, in Čast bodi in sicer s skesanim srcem premišljujoč trpljenje Kristusovo.

Bolniki, ki 20 očenašev i. dr. brez škode ne morejo izmoliti, so deležni istih odpustkov, če postajni križek 14 krat in 6 krat pobožno in skesano poljubijo, ali pa vsaj pogledajo in kratek zdihljaj na čast Kristusovemu trpljenju napravijo. Ako bi bili še za to preslabotni, zadostuje samo poljub ali samo pogled križa. Križ lahko tudi kdo drug pred bolnikom drži.

9. Za molitev po sveti maši (one, ki jih opravljamo skupno z mašnikom) je dovolil papež Pij XI. (30. maja 1934) odpustek 10 let. Ostane pa v moči tudi odpustek 7 let za trikratni zdihljaj »Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas!« (Pij X., 17. junija 1904.)

² Zdihljaje (precēs iaculatoriae) lahko izgovarjamo z usti, ali pa samo v srcu, pa se udeležimo odpustkov. (Pij XI., 7. decembra 1933.)

Končelj

Bl. Katarina Laburé

Za pospeševanje evharistične pobožnosti.

10. Za obisk presv. Rešnjega Telesa. Papež Pij XI. je (23. februarja 1933) naklonil vsem, ki so zaradi bolezni ali zaradi drugih upravičenih vzrokov brez lastne krivde zadržani, da bi molili Jezusa v tabernaklju ali izpostavljenega na oltarju, pa v duhu običeje najsvetejši Zakrament in s skesanim srcem odmolijo predpisane molitve (5 krat Oče naš, Zdrava Marija, Čast bodi k Jezusu v sv. Rešnjem Telesu, enkrat pa na papežev

namen), odpustek 5 let tolikokrat, kolikorkrat opravijo to pobožnost; popolni odpustek pod navadnimi pogoji pa enkrat na teden, če jo opravijo vsak dan.

11. 40 urna molitev (tudi če ni nočnega češčenja):

a) Popolni odpustek vsak dan izpostavljenja pod pogojem: spoved, obhajilo, obisk presvetega Rešnjega Telesa, pri katerem se izmoli 6 krat Oče naš, Zdrava Marija, Čast bodi. (Zadnji očenaš po namenu svetega očeta). Odpustek 15 let pri vsakem obisku Najsvetejšega, kdor izmoli skesano 6 krat Oče naš itd., kakor zgoraj povedano. (24. julija 1933.) Vsi ti odpustki veljajo tudi, če niso trije, ampak s a m o e n d a n (evharistični dan) posvečen češčenju Najsvetejšega. (10. apr. 1934.)

b) Da bi bili verniki v duhu in s srcem večkrat pred sv. Rešnjim Telesom, so obdarjene z odpustki naslednje molitve, ki jih lahko tudi med delom opravimo. (4. junija 1934.) a) »O sveta večerja, v kateri se prejema Kristus...« z vzklikom »Kruh iz nebes...« in z molitvijo »O Bog, ki si nam v čudežnem Z...« — Odpustek 7 let, ako to molitev opravimo s skesanim srcem. Enkrat na mesec popolni odpustek pod navadnimi pogoji, če jo izmolimo vsak dan.

c) Za molitev »O zveličavna žrtev, ki nam odpiraš sveti raj...« — vsakokrat 5 let odpustka. Enkrat na mesec popolni odpustek, kakor za prejšnjo molitev.

č) Procesija s sv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek morejo dobiti vsi, ki se udeležijo slovesne procesije s sv. Rešnjim Telesom. (Določeni so navadni pogoji. — Pij XI., 8. julija 1933.)

Kdor se udeleži evharistične liturgične procesije (kot taka velja tudi spremstvo, če gre duhovnik javno obhajati bolnika), dobi popolni odpustek pod navadnimi pogoji. (25. septembra 1933.)

Izpred večne luči

Vérujem...

»Če bi res vedel, da je Jezus v svetem Rešnjem Telesu pričujoč,« tako se je vsajal Modrijanov Jože, »potem bi človek že šel v cerkev. Tako pa ne vem, kako bi bilo bolj prav.«

Jože Modrijan je tako tolažil svojo vest pred Bogom in pred ljudmi. V šoli je bil fant med zadnjimi, ne samo, če si ga iskal v klopeh, ampak tudi, če si preiskaval globokost njegovega znanja. Svojo mo-

drost in učenost, s katero se je pred pametnimi ljudmi pral, je zajemal iz malovrednih virov in studencev. Časopise dvomljive vrednosti in še manj vredna tovarišija sebi enakih tovarišev: to sta bila najizdatnejša vira njegove učenosti. Z njo je skušal osmešiti vse tiste, ki so se vestno držali svojega prepričanja. Je že tako: prazen sod ima močan glas in prazen klas se dviga visoko v zrak.

M. Skobl

Sv. Katarina

Slovenjegraдец

Strupene kače se vsakdo boji. Prav za prav ne kače, ampak strupa. Strup Jožetovega jezika je segel tudi v naše vrste. Čudni smo ljudje: strah imamo pred tistim, ki nam dobro hoče, oklepamo se pa tistih, ki nas zavajajo na kriva pota. Kačjega strupa se bojimo, strupa nevere pa...

Ni bilo drugače, morali smo poseči po katekizmu.

Kaj se pravi krščansko vérovati? Tole drobno vprašanje ima sicer v katekizmu jasen odgovor, pa ga vendar mnogi ne razumejo. Nekaj čisto drugega vidijo v njem, kakor je v resnici.

»Vérujem. No, kaj se to pravi, ti, Rupnikova Meta?«

»I, da verjamem,« je počasi spravila od sebe.

»Je že res, toda zelo nerodno si povedala. Drugače bomo to reč povedali, da nam bo bolj umljiva.«

Meta je zardela. Med tovarišicami se je oglasil na rahlo prikrit posmeh. Ni lepa ta navada, bolje povedano, razvada: Če kdo kaj narobe pove, pa mislimo, da se mu moramo smejati, čeprav dobro vemo, da bi mi morebiti še večjo neumnost spravili od sebe. Prav zaradi tega nepotrebne posmehovanja je o verskih rečeh tako težko z ljudmi govoriti.

»No, Lojza, ti tam izpod Kosmate gore, pa ti popravi, da bomo bolje razumeli.«

Poskusila je, pa tudi ni šlo. Dobra in točna pojasnila dajati ni tako lahko. Potrebno pa zelo, zelo. Saj bodo naša dekleta prej ali slej postale matere in bo njih sveta dolžnost, svojim malim ne le nekaj besedi vtepti v glavo, ampak dati tistim besedam tudi pravi pomen.

»Katekizem pravi, da se pravi vérovati toliko kakor: za resnico imam, kar je Bog razodel in kar nam po sv. katoliški Cerkvi vérovati zapoveduje.«

»To vsi vemo,« je v imenu vseh potrdila Posavčeva Pavla.

»Dobro, da veste; vesel sem tega priznanja. Nekaj drugega pa je, če ta odgovor tudi razumete.«

»Modrijanov Jože pravi, da samo to verjame, kar vidi,« je prišepnila vmes napol tiho Lojza izpod Kosmate gore, vendar pa toliko glasno, da se je njena beseda dobro razumela.

»Prav, da si to povedala. Zdaj pa še Jožetu povej, da on ne ve, kaj se pravi vérovati. Če vérujem le to, kar vidim, ali je to sploh vera! Vérovati in gledati ni isto. Če pridem sam v Ljubljano in jo na svoje oči vidim, potem sem že popolnoma prepričan, da je Ljubljana res na svetu.

J. Quaglio

Luigi Jansica

Sv. Andrej

Dokler je pa nisem videl, sem pa verjel pripovedovanju tistih, ki so jo videli.«

»Apostol Tomaž je tako véroval, kakor uči Modrijanov Jože,« je bistroumno pripomnila Rupnikova Meta.

»Toda Meta! Svetemu Tomažu ne smeš kratiti dobrega imena. Reči bi morala, da je Tomaž s a m o glede vstajenja Gospodovega podvomil, ko je rekel: 'Če ne vidim na njegovih rokah znamenja žebeljev in ne vtaknem svojega prsta v rane od žebeljev in ne položim svoje roke v njegovo stran, ne bom véroval!' Pa tudi to veš, da Jezus Kristus njegove vere ni nič kaj pohvalil? Saj so ti znane njegove besede, ali ne? Prosim!«

»Ker si me videl, Tomaž si véroval; blagor tistim, ki niso videli, pa so vérovali.«

»Dobro si povedala, tako je. Kar sam na svoje oči vidim, o čemer se sam prepričam, mi ni treba več govoriti, da vérujem. Dosti slabo bi bilo, če bi človek samega sebe varal in bi še samemu sebi ne hotel in ne mogel verjeti, če bi se sam nase ne mogel zanesti.«

Po dvorani je nastal smeh. »Ponavljam še enkrat, da nisem prijatelj takegale posmehovanja, ker nima navadno nič dobrega za seboj. Vendar naj bo odpuščeno vsem, ker Jožeta ni zraven, da bi se mogel prati in opravičevati. Radoveden sem tudi, kako daleč bi bil prišel s svojo modrostjo. Takile tiči so navadno najbolj glasni, kadar imajo pred seboj trop lahkovernih in bojzljivih poslušalcev, ki jim radovoljno kimajo in jih občudujejo, kakor čudo iz same devete dežele.

»Človek bi raje véroval, če bi to, kar ga vera uči, tudi razumel,« se je vtaknila vmes Rožančeva Pepa.

»Če bi razumel, če bi razumel... Povej mi Pepa, ali ti vse razumeš, kar se na svetu godi? Ali razumeš, kaj prav za prav je elektrika in kako deluje? Ali se kaj zelo

razumeš na radijske valove, na njih dolžino in moč? Mislim, da ne preveč. Vérovati se ne pravi, vse razumeti, kar nam Bog zapoveduje vérovati. — Vérovati se pravi, zanesti se na resnicoljubnost božjo in na verodostojnost tistih svetih oseb, katerim se je Bog razodeval.«

»Zakaj se pa Bog ne razodene vsakemu človeku posebej? Ali bi ne bilo tako bolje za nas in za Boga?« je spet poizvedovala Rožančeva.

»Bodi no tiho!« se je oglasil cel roj deklet na to vprašanje. Menda jih naš razgovor ni zanimal. Mudilo se jim je domov. Čudno, da se nekaterim tako strašno mudi od shoda domov. Če ne morda kam drugam? Ali morda delam komu krivico? Če jo, prosim stokrat za odpuščenje... Resnica pa je, da se ljudem iz cerkve in od shodov Marijine družbe najbolj mudi domov. Ko so pa zunaj, pa lahko še po cele ure klepetajo in morda celo svojega bližnjega do mesa in do kosti obirajo. Do trdega večera bi ostali na mestu, če bi jih ne bilo sram pred gledalci. Ali pa, če sedejo na klop v gostilni...

»Le kar lepo mirno posedimo in se pogovorimo o tem, kar smo začeli. Pepa, ti od Boga preveč zahtevaš. Ali misliš, da ljubi Bog v nebesih res nima drugega dela, kakor da se mora vsakemu človeku posebej odkrivati in razodevati? Dobro je to v primeri pojasnil že naš Gospod sam. Zato bom tudi jaz to reč povedal kar z njegovimi besedami: »Mnogo vdov je bilo v Izraelu v dnevih Elijevih, pa k nobeni izmed njih ni bil Elija poslan, razen v Sarepto na Sidonskem k vdovi. In mnogo gobavih je bilo v Izraelu ob času preroka Elizeja, pa nobeden izmed njih ni bil očiščen razen Naamana, ki je bil Sirec.« Podobno govori sv. Peter o Kristusu Jezusu, ko je vstal od mrtvih, da je Bog dal, da so ga videli — ne vsi ljudje, ampak od Boga

Blugoslov Marijine kapelice na polju pri Preski

prej odbrane priče. Upam, da to pojasnilo zadostuje, da pustimo Bogu, naj dela, kakor sam hoče in naj se razodeva, kakor se sam hoče. Gorje Bogu, če bi hotel postati suženj človeških otrok! Gorje mu, če bi mu ljudje predpisovali, kaj in kako naj dela!»

»Ali so pa tisti ljudje zanesljivi, katerim se je Bog razodeval?« je spet pozvedovala Rožančeva na veliko nevoljo tistih, katerim ves ta pogovor ni bil po volji. Če bi pripovedovali pravljice ali smešnice, tisto bi že še poslušali, za resen pogovor pa nekateri ljudje nimajo smisla.

»Ti bi torej rada vedela, če so tisti ljudje, ki so bili od Boga odbrani, da so bili deležni božjega razodetja, res zanesljivi, če niso morda kakšni sleparji. Za današnji čas je to vprašanje gotovo na mestu. Saj vemo, kako se današnje dni mnogi samo zato trudijo, kako bi koga ociganili in osleparili. Bog je že vedel, le verjemi, koga je izbral za svoje delo, komu je zapal svojo besedo. Če nam še to ne zadostuje, pa samo pomislimo, kakšno plačilo so večidel vsi tisti prejeli, katere je Bog odbral za glasnike svoje volje, svojih načrtov in samega sebe? Poglejmo Jezusa

Kristusa, pogledjmo njegove apostole, premislimo vprašanje mladega diakona Štefana: »Katerega izmed prerokov niso preganjali vaši očetje? Celo morili ste tiste, kateri so napovedovali prihod Pravičnega in tudi tega ste izdali in umorili.« Pregačanje, beda in smrt: to je bilo plačilo tistih, ki so nam ohranili zaklade božjega razodetja. Kar sami sebe presodimo, kdo izmed nas bi bil pripravljen za neresnico iti v smrtne muke, kdo bi bil pripravljen trpeti zaničevanje, bedo, pomanjkanje in še celo vrsto drugih težav in neprilik!«

»Težka je današnja beseda in ni je lahko poslušati,« se je zaslislal vzdih izmed zbora poslušavcev. Verjetno. Svet bi se dandanes najrajši zabaval. Pogovori o veri pa niso ravno za zabavo in za igračo. Potrebni so pa še bolj.

»Naj bo konec našega modrovanja,« je povzel voditelj sklepno besedo. »Samo v kratkih besedah še ponovimo, kar smo danes povedali. Vérovati se ne pravi: vem, razumem, sam sem videl to, kar vérujem. Vérujem se pravi: za resnico imam, kar so mi drugi povedali. Za resnico pa imam, ker se zanesem na verodostojnost tistih, ki so mi to povedali. Zanesem se

na priče, ker sem prepričan, da nam go-
voro čisto resnico. Te priče pa so Bog
sam in od njega izvoljeni zanesljivi ljudje.
In še to: za vero ni potrebna učenost, s ka-
tero bi vse verske resnice jasno spoznaval,
niti ne vednost, s katero bi prodiral v glo-
bočino božjih skrivnosti, pač pa velika
mera ponižnosti in pa milost božja. Radi

priznane človeške slabosti, ki ji pravimo
pozabljivost, je pa prav, da sklenemo naj-
večje prijateljstvo s knjigo, ki se ji pravi
»Katoliški katekizem«. Proč torej s tisto
ošabno: »Vse vem, vse znam; česar pa ne
razumem, tega ne verjamem,« ampak:
»Vérujem, na božjo besedo se zanesem in
vekomaj ne bom osramočen!«

J. Langerholz.

Janeec Ovsenik

Povest. Ferdinand Benz. — Poslovenil Janez Pucelj. — (Dalje.)

Dr. Trepetin je zapičil bodoče oči v no-
vega učenca. Hotel ga je pregledati, kakor je
tolikrat rekel, hotel ga bičati s pogledi in ga
potolči, kakor je uspešno delal pri drugih.

Janko je stal mirno in ni trenil od profes-
sorjevega obraza. Ni pa dosti manjkalo, pa bi
se mu bil usul iz trzajočih ustnih kotov glasen
smeh, ko ga je profesor tako zijal. Fantiču se
je zbudila v možganih misel na njegove ovne,
ki se prav tako zijajo, preden se zaletijo drug
v drugega.

Pa profesor je moral povestiti oči pred
mirnim pogledom kmečkega učenca. Postal je
negotov in hkrati jezen. Počasi je vprašal:

»Kako vam je ime?«

»Janko Ovsenik.«

Mólita...

»Kateri zavod ste obiskovali dozdej?«

»Nobenega.«

»Nobenega?«

»Ne, sem privaten učenec.«

»Pa kaj ste počenjali dozdej?«

»Pasel sem ovce in pri njih študiral.«

»Zakaj niste ostali ovčar?«

»Ker imam veselje do šolanja.«

»Šole so vendar za sinove uradnikov!

Kdor je kmet, naj ostane kmet.«

Ovsenik je stresel z glavo in odvrnil:

»Jaz nisem kmet.«

Jezno je tedaj zavpil profesor:

»Kaj? Človeče ti stresa z glavo. Kaj ni
morda res tako? Kaj?«

Ves razred je bil napet, kako se bo kon-
čala ta besedna borba. Nobeden od
vseh, ki so se delali sicer na cesti kaj
korajžne, bi se ne bil drznil odgovoriti.
Janko pa je rekel srčno mirno:

»Ne; gospod beneficijati pravi: Šole
so za vsakoogar, kdor je nadarjen in pri-
den. Lepa obleka še ne daje jasne glave!«

»Tako! Vi ste strahovit človek. Kaj
naj bodo otroci uradnikov morda ov-
čarji? Kaj?«

»Taki, ki niso nadarjeni, pač.«

Učenci so bili grozovito veseli
Jankovih odgovorov. V njem so videli
obrambo proti trinoštvu šolskega nasil-
nika. Ta pa se je jezil nad mirnimi udar-
ci, ki jih je dobival od kmečkega fantina.

»Kdo vas je poučeval?«

»Gospod beneficijati Gornik.«

»Latinščino pač in verouk?«

»Ne, vse predmete. Gospod benefi-
cijati razume vse predmete.«

»Kako dolgo ste potrebovali za
skušnjo za sedmi razred?«

»Tri leta.«

»In v tem času naj bi se bili naučili
tega, kar smo mi študirali šest let? To

bom imel z vami še žalostne skušnje. Zakaj niste postali kmet?»

»Zato, ker nočem!« odvrne z rastočo kljubostjo Janko.

»Kaj je vašemu očetu kmečki kruh preslab?»

»Nimam očeta.«

»Četudi je mrtev, je vendarle bil kmet?»

»Ne vem.«

»Kaj ta ne ve ničesar o svojem očetu!»

Medtem je prišlo profesorju razsvetljenje in se je domislil:

Bo pač nezakonski.

»Pa vaša mati?» je nadaljeval.

»Nimam matere.«

Zdaj je profesor onemel in učenci.

»Čegavi pa ste potem, ako nimate niti matere?»

»Sam svoj in sicer nikoogar. Gospod beneficijant je moj prijatelj, ki me varuje in brani bolje, kakor bi mogli starši. Zato se tudi nikoogar ne bojim.«

Profesorja je zadelo. Videl je jasno, da mu bo trda predla pri tem fantinu že zato, ker se vedno spet sklicuje na svojega prijatelja beneficijata. Ta beneficijant nikakor ne more biti kak navaden človek, ako je v tako kratkem času napravil iz kmečkega dečaka tako samozavestnega in veščega fanta. V skrivnem srdju je Trepetin vpil naprej:

»Vi se ne bojite nikoogar? To se pač pravi, da nimate pred nikomer spoštovanja?»

»Gospod beneficijant me je učil, naj imam spoštovanje pred slehernim človekom in mu ga izkazujem toliko, kolikor ga zasluži, pa naj bo že, kar če.«

»To ni vseeno, kaj je kdo! Izobraženec je več kakor čevljar ali kmet.«

»Kmet ne zna latinskega, učenjak ne orati in ne sejati. Ta zna sukati pero, oni koso ali sekuro.«

»No, že že, to ne spada semkaj,« je zaključil profesor prerakanje. Odgovori, kakor so bili preprosti, so se zdeli »Pinji« čisto novi in dolgo časa je moral premišljevat o njih. Hkrati se je Janka varoval. Imel je skriven strah pred tem kmečkim sinom, ki se noče potuhiniti pred njim.

Konec leta pa je imel Janko Ovsenik trideset novih prijateljev. Pri tovariših mu je sila zrastel ugled in že čez nekaj dni se je po vsem mestu razvedelo o ubogem kmečkem dečaku, ki nima ne očeta ne matere, ki pa je naredil skušnjo za sedmo šolo in se ne boji nobenega profesorja, še priskutne »Pinje« same ne.

Spočetka se je Janko težko privajal. Naj mu je nudilo mesto še toliko novega, vendarle

Premišljujeta...

ni mogel pozabiti tihih gora in mirnih ljudi, med katerimi je dozdej živel. Te čase je rad pohajal sam ob reki in opazoval sopeče težake, ki so vlačili težke tovrne čolne proti viharim valovom. Nekoč pozneje je prišel v kmečko vasico in videl čredo, ki se je pasla na travniku. Dolgo je gledal živali in domotožje mu je žgalo mlado dušo.

Ko pa je preteklo šest tednov, tedaj bi človek Janka vsaj ob nedeljah več ne spoznal. Stalno je občeval s tovariši in je tako odložil kmečko okornost. Ostala mu je samo še neka umerjena togost, ki mu je dajala večjo moško resnobo, kakor so jo imeli tovariši, in ga delala starejšega in preudarnejšega od njih.

Posnemal je zdrte kretnje mladih gospodkov, samo bolj umerjeno. Skrbno je gojil svojo zunanost. Povsod je gledal, da bi zabilisal zunanjo razliko med seboj in tovariši. K temu mu je posebno pripomogla Zoranka, ko mu je poslala za žeganje lep založaj jedil in še lepši bankovec. Za denar naj bi si kupil novo zimsko obleko.

Še nikdar si Janko ni sam kupoval nove obleke. Zato je vzel s seboj desnega šolskega soseda Zalarja v veliko prodajalno oblek. Zalarjevemu okusu je zaupal; tudi je bil z njim bolj poznan kakor z drugimi, ker je pri grških nalogah kar se da prepisoval od njega, medtem ko je Zalar dobival od Janka geometrične naloge in si tako priboril prav dober red. Profesor se je sicer čudil, da »zelo slabi« Zalar toliko zmore, pa da bi prepisoval ni bilo misliti, ker je sosed Ovsenik reševal naloge zase popolnoma drugače kakor za Zalarja. Pa Ovsenik ni samo za Zalarja drugače reševal nalog, temveč mu jih je pozneje tudi tako v živo razložil, da je sicer šibki računar lahko pred profesorjem svoje delo kakor resničen učenjak pokazal in dokazal.

To v znanosti porojeno prijateljstvo je moralo držati tudi v povsem navadnih zasebnih zadevah. Zato sta izbrala oba novo obleko in površnik, kar oboje skupaj ni stalo več kakor je Janku poslala mati. V novi obleki in plašču je Janko tovarišem na las enačil. Nihče bi ne bil več spoznal, da je še pred nekaj tedni pasel ovce.

Polagoma so ga obiskovali čedalje bolj in ga vabili na sprehod. Tudi je prišel na stanovanje k temu in onemu. Spočetka samo k Zalarju, čigar oče je bil vladni svetnik. Odkar je Zalar tako izdatno prepisoval, je cenil Janka nad vse. Zalarjev oče pa je prosil Janka, naj bi njegovemu Alfredu dvakrat na teden pomagal pri matematičnih nalogah in mu jih podrobno razložil. Kajti profesor ni naredil dosti več, kakor da je nametal na tablo nekaj smelih trikotnikov, iztrgal nekaj črk iz osrčja abecede, jih pometal ob vogale podob, šaril nekaj minut z višinami, koti, pravokotnicami, enakostjo in podobnostjo trikotnikov, da je »slabejšim«, kakor je imenoval za svoj predmet manj nadarjene, postajalo kar omotično pred očmi, in je brž prešel k drugemu dokazu, še preden je Zalar o vsem, kar je bil profesor pravkar zbrisal, zatek kaj drugega kakor strahotno zbrojo črk, črt in kotov. Za pomoč, ki jo je Janko spretno nudil njegovemu sinu, mu je dal dvorni svetnik vsakikrat čedno nagrado. Gospa svétnica pa je pripravila obema prijateljema izdatno večerjo, ki jima je kaj teknila, ko sta skončala naloge.

Tako se je Janko dobro prebijal, ko mu je Zoranka pošiljala zavoje kruha in klobas in mu je gospodinja štirikrat na teden obilno kuhala. Beneficijant in župnik, ki sta za to skupaj

Naš Francelj pravi, da bo dež

prispevala, sta to zahtevala. S tremi jedilnimi kraji pa je bil Janko tudi prav zadovoljen. Da pa v Makošah niso pozabili na Janka, za to je skrbela materina ljubezen, ki se je tem živeje uveljavljala, čim bolj jo je morala mati zatirati. Za to je skrbela tudi Tilka, ki je nekako čutila, da je med njo in Jankom neka tesnejša vez.

Pri ostalih tovariših je zrastel Janko prav posebno s svojim pripovedovanjem, polnim žive domišljije. Videli so v njem klativiteza, ki ima že po svojem pokolenju za seboj vse drugačno življenje kakor oni, trnja in izkušeni polno, oni pa so zrastle v mirnih družinah, kakor je prav in se spodobi. Najbolj so jih zanimale njegove robinzonade. Oči so jim žarele, kadar jim je pripovedoval o svojem skalnatem gradu na gorski rebri ali o svoji ovčarski hiši sredi travnika, kadar jim je pravil o poletnih nočeh pod milim nebom, ki v njih migljajo zvezde, skovikajo sove, lajajo lisice in se plaho kličejo srne. To je bilo po godu drznim fantinom in jim je mamilo srce. Sladek dih iz pravljicega sijaja in gozdnega vonja, iz sončnih žarkov in valujočih livad, iz pasočih se čred in pretečih naravnih sil jih je pobožal, prihajajoč od obraza poezije, od veselja žarečega.

Nekateri so sklenili, da o velikih počitnicah Janka obišejo. Radi bi čez dan stanovali v njegovem skalnatem gradu, ponoči pa spali v ovčarskem voziču in mu opolnoči pomagali staviti staje. Skriv so zavidali Janku njegovo čarobno življenje. Se premalo so poznali mater naravo. Imeli so v mestu veliko reko, ki je potegnila toliko ljudi nase, da leže ob njenih bregovih številna mesta. Pa reka je presilna, da bi bila domačnostna. Krasno okolico mesta pa jih je poznalo prav malo.

Janko je samo obžaloval, da ne more nikogar povabiti. To jim je tudi povedal. Njegova hiša na gori jim je odprta in: »Ako hočete, imenitni mestni gospodje, biti zadovoljni z majavim ovčarskim vozičem, bom rad delil z vami ponoči svojo staro slamnico.«

Tako so fantini kovali načrte, ki so plavali tja čez božič in veliko noč v daljne velike počitnice, načrte, ki so jim dvigali prsi, ko so se spominjali, kako so se zadnja leta strastno igrali Indijance. Šele ko so jih začeli učitelji slovesno vikati, so junaki opazili, da ne spadajo več na divji zapad, da ni njihovo mesto več v vigvamih, ki so si jih zidali v sipinah ob reki, marveč veliko bolj na mestnih cestah, da jim več ne pristojata slavna mirovna pipa med ustnicami, ki jih že zasenča mah, marveč cigareta; z eno besedo, ko so začutili, da so zrastle v mlade gospodiče, so zakopali bojno sekiro, pometal kopja v grmovje in razbili tomahavke ob drevesa. Kako radi pa bi o počitnicah spet vihteli vse staro orožje na novi preriji in v skalnatih gorah prijatelja Ovsenika.

Medtem pa jim je dajala »Pinja« dovolj dela; zakaj postajala je iz dneva v dan bolj čmerikava in muhasta. Zlasti je imel dr. Trepetin piko na Ovsenika in mu je hotel z vsem mogočim zbadanjem dati vedeti, kako pomanjkljiva je njegova predizobrazba. To pa se je posrečilo gospodu profesorju samo pri ustnem spraševanju. V pisмениh nalogah se je fant dobro držal, čeprav so bili njegovi redi pri enakih napakah slabši kakor redi soseda Zalarja. Pri Ovseniku je bila že napaka, kar je bilo pri drugih komaj pomota. Pri drugih profesorjih pa je šlo Ovseniku dobro, v matematiki celo prav dobro.

Ceprav je dr. Trepetin z vsakovrstnimi zbadljivimi opazkami dražil Ovsenika in ga jezil s krivičnim redovanjem, se je učenec vendarle ogibal, nastopiti zoper učitelja. Uklanjal se je kakor njegove jelke. Navadil se je bil, da si ni delal Bog ve kaj iz sitnarjenja protinastega dedca. Vendar pa je beneficijatu sporočal, kar je bil izkusil. Ta mu je svetoval, naj trpi mirno naprej in si jemlje k srcu opomin starega očeta Homerja: Srce, potrpi, saj si že dostikrat pretrpelo še kaj bolj pasjega!

Beneficijat je poznal Jankovo dušo. Bila je krotka, pa na dnu ji je bilo podnete dovolj, da bi se lahko naredila nesreča. Izrazito samozavesten, kakršen je bil dozorevajoči mladenič, bi se v jezi lahko poslužil nasilnih pomočkov in se branil z njimi — kakor svoj čas pri otrocih in makoških kmetih — kar bi mu bilo lahko v pogubo. Zato ga je duhovnik krotil, čeprav ni ničesar bolj sovražil kakor krivico, storjeno zlasti takim, ki se ne morejo braniti. Iz previdnosti pa je Janku pisal, naj natanko pregleduje naloge in napake prijateljev in si zapisuje, da bi se dale primerjati z njegovimi nalogami.

Tako je vedel Janka pot znanosti ne vselej po gladki, prijetni cesti, pa Ovsenik je stopal po njej z žilavo srčnostjo in je napredoval.

Zadnja latinska naloga pred božičem pa je prinesla vihar. Nalašč je bil dr. Trepetin dal težko nalogo in že splošno ni dajal dobrih redov. Po Ovsenikovi nalogi pa so sikale krvavordeče črte kakor kače in zgoraj je bil napisan slab red, prav prava kljuka.

»Tu se vidi pomanjkljivo znanje, ki ga imate. Slog tako drven kakor v četrtem razredu. Nobene okretnosti!«

S temi besedami je vrgel profesor Janku njegov zvezek in pristavil:

»Ni govora, da bi zdelali!«

Janko je natanko pregledal naloge in preštel napake, ki bi prav za prav prišle v poštev. Bilo jih je le malo. Kačjih črt, ki so se vile pri njem pod manj spretnimi izrazi, pri

Zalarju ni bilo; je pa imel Zalar več resničnih, slovničnih napak, pa boljši red. Tudi Logarja, ki je sedel za njim, je Ovsenik prosil med poukom, naj mu pokaže zvezek, in opazil je prav isto. Več napak kakor on, pa boljši red. Z vrelo, vročo glavo je sedel Janko in si grizel ustnice. To pot ne mara krivice požreti potrpežljivo.

Ko so se o nalogi pogovorili in jo prevedli, vstane Ovsenik in reče:

»Gospod profesor, jaz zaslužim boljši red.«

Brezduho je vse prisluhnilo. Profesor je debelo pogledal in besna jeza mu je spreletela obraz.

»Kaj hočete?« je zakričal.

Mirno in določno ponovi Janko:

»Boljši red zaslužim. Imam manj napak kakor Zalar in Logar. Potemtakem zaslužim boljši red.«

»Kaj hočete? — Že pet in dvajset let učim, pa na tako nesramnega človeka še nisem naletel. Vi hočete dregati v mojo oceno? Mi hočete predpisovati, kako naj presojam naloge?«

»Vsako delo morate ocenjevati pravično; eno kakor drugo. Ako bi tudi vsi drugi imeli tak red, kakršnega imam jaz, se ne bi pritoževal.«

»Kaj, pritožiti se hočete, pritožiti? Očitati mi krivico? Nezaslišano! Nak, ven s takimi zanikrneži. Taki kmetski butci, kakršen ste vi, niso za gimnazijo.«

Zdaj skoči Janko kakor mačka pred profesorja, ki je sedel na stolu pri mizi, in zakliče:

»Vi me zmerjate kakor počestnega pobalina. Jaz nisem kmetski butec, sem pravilno po skušnji vstopil v gimnazijo in sem gimnazijec kakor drugi. Četudi sem reven, se vendar ne dam zmerjati nikomur, tudi vam ne. Ako bi bil kmetski butec, bi vas drugače popadel; toda sem gimnazijec in vem, kaj naj storim, bolje kakor vi! Sram vas bodi! Saj; sram vas bodi, da stiskate in zmerjate učenca, ki se ne more braniti!«

Janko je sedel v klop in jezno gledal.

Dr. Trepetin je sedel bled na stolu. Iskal je pomoči pri učencih. Tedaj se mu zabliska trideset dvojic bliskajočih se oči naproti in videl je, kako leže stisnjene pesti po klopeh. Ni mogel spregovoriti besede. Nezaslišano početje Jankovo je živinskega moža, ki ni nikdar naletel na noben ugovor, kakor razmlinčilo. Povrh tega je še pravica bila na učenčevi strani. Učenec je užaljen in profesor notesan.

(Dalje prihodnjič.)

I Z Ž I V L J E N J A C E R K V E

»Kralj kraljev in Gospod gospostev.« Ko se mednarodni politični svet tresse pod pritiskom vojne nevarnosti in se z mrzlično naglostjo oborožuje, pa pripravlja katoliški svet ofenzivo miru, ki bo dobila krepak poudarek na mednarodnem kongresu Kristusa Kralja v Salzburgu od 24. do 27. oktobra t. l. Morda ni bilo kmalu tako potrebno in nujno, kakor danes, da se slovesno in glasno pred očmi in ušesi vsega — v bedi in stiski ječečega ter v negotovosti tavajočega — človeštva obnovi oklic Kristusa kot Kralja sveta. Naj bi vsi narodi in države, njih vidni in podtalni voditelji spregledali in spoznali, da je edini voditelj in knez miru Jezus Kristus, ki mu je dana vsa oblast. Da bi ta zavest in to spoznanje prodrlo v čim daljše in širše in tudi v vse vladajoče kroge — da bi vsi v mišljenju in delovanju priznali voljo Kristusa, kneza miru, to je glavni namen mednarodnih kongresov Kristusa Kralja. Naj se torej razvije v Salzburgu zastava Jezusova, da se bo prestol Kneza miru čedalje bolj utrjeval med človeštvom, da bo Kristus zakraljeval med narodi in državami, v družinah in v srcih ljudi!

Krščanstvo in mir — tako bi lahko naslovili nagovor zveznega predsednika in vnanjega ministra v Švici, znanega katoličana Motta, ki je nastopil na ondotnem katoliškem shodu (31. avg.—2. sept.). Prepričevalno je dokazoval, da more pravi mir uspevati le na krščanskih temeljih, kajti krščanstvo je vera miru. Mir v družini, mir v državi, mir med narodi; vsako sovraštvo, nered in upor je v pravem krščanstvu izključeno. Zborovalci so nato sprejeli tole izjavo: 50.000 švicarskih katoličanov, zbranih na katoliškem shodu v Freiburgu, prisega zvestobo Kristusu-Kralju. Žalostno ganjeni zavoljo preganjanja, ki ga trpe kristjani po raznih deželah, pa tudi vznevoljeni nad tem, da mnogokje vprav vodilni krogi podpirajo brezbožno gibanje in novopoganske težnje, pošilja ves zbor veri zvestim trpinom v Kristusu izraze odkritega sočutja in občudovanja in zagotovilo zveste vzajemnosti v molitvi.

Delo in uspeh pravega domoljuba. Vsem je znano in še v spominu, kako je pustošila rdeča revolucija po lepi Španiji. Kmalu je pa nastopil mlad junak Gil Robles, ki ni le učen profesor, marveč tudi odkrit in vesten katoličan. Organiziral je španski narod v ljudski akciji, dvignil in razširil katoliško časopisje. Danes ima pet sovrstnikov in neustrašenih katoličanov v ministrskem zboru. Vse dobro

ljudstvo, zlasti pa mlajši naraščaj, je za njim. Konec junija je ljudska akcija prvič pokazala, kakšno moč je dosegla tekom kratkih mesecev. Na dveh shodih v Medini del Campo in v Valenciji je svojega katoliškega voditelja poslušalo 225.000 ljudi. V Medini se je zbralo okrog oltarja, kjer je bila sveta maša, 50.000 katoliške mladine. V govoru je Gil Robles takole zavrnil marksiste: »Marksistična levica zahteva od nas, da naj v nekaj mesecih napravimo iz naše lepe Španije nov paradiž; pozabili pa so, da so oni sami v nekaj tednih svojega gospodarjenja iz prelepe Španije napravili strašen pekel.« V Valenciji je pa med govorom zaklical: »Španija potrebuje danes mož v pravem pomenu besede, in ne mevž, ki jih je strah vsakega prepaha. Španija potrebuje v prvi vrsti mož, ki so pripravljeni, da s svojo krvjo služijo Bogu in domovini.« Končal pa je z besedami: »Druge stranke se na vladi obrabijo, ker iščejo le svojih koristi; toda mi, ki vladamo za Boga in za ljudski blagor, mi se ne obrabljam, marveč rastemo vsak dan in bomo rastle, dokler vsa Španija ne postane ena sama velika arena, kjer bomo vsi manifestirali za nauke Kristusove in za dobrobit domovine.«

Predsednik Valera — o katolištvu. Prezident irske svobodne države de Valera je v svojem govoru na zborovanju Zveze narodov v Ženevi zaklical tudi tole: »Izraza 'praktični katoličan', ki ga pogosto slišimo na evropski celini, v deželi sv. Patricija ne poznamo. Tukaj je za vsakega katoličana samo po sebi umevno, da svoje verske dolžnosti spolnjuje. Tu živi tudi prepričanje, da more samo katolištvo donesti verstveni in socialni mir.«

Kri sv. Januarija. V Napolju se je 19. septembra (praznovanje sv. Januarija, muč.) obnovil čudež, ki je v tem, da postane strjena kri sv. mučenca zopet tekoča in živordeča, ko stekleno posodico približajo srebrni omari, kjer počivajo ostanki svetnikovega trupla. Priča tega dogodka je bila večtisočera množica vernikov, ki so 50 minut vztrajali v molitvi, preden je kri zavrela. Nato so zapeli zvonovi vseh cerkvá in zadoneli topovi in vseh parnikih in brnele sirene po vseh tovarnah. Zvečer je bilo mesto bajno razsvetljeno.

Poštenost. V Oslo, glavnem mestu Norveške, se je pripetilo tole: Nekega lepega dne pride pred stopnice mogočnega bančnega poslojstva vratar v lepo pisani uniformi z zveznjem bankovcev v roki, pa jih jame deliti mimoidočim. Kdor mu ni zaupal in denarja ni

maral sprejeti, mu ga je kratkomalo potisnil v žep. Kmalu se je pa razglasilo, da se je »dobremu« portirju zmešalo, da je denar izmaknil iz odprtega bančnega predala. Zdaj pa pride jedro te nenavadne zgodbe: Obdarjeni ljudje so spoznavši zmoto donašali bankovce v poslopje nazaj. Ko je blagajnik prešteval denar, se je prepričal, da ni manjkalo prav nobene vrednotnice.

Podzemeljske cerkve. Neka izrednost in zgodovinska znamenitost pri Abesincih so podzemeljska svetišča v Lalibeli. Vseh je 13; srednja cerkev je obdana od dveh skupin po šest v skalo vsekanih svetih prostorov. Najlepša je cerkev Odrašenika, imenovana »Biet-Nedini-Allem« s prostornino 26×16 m. Pravijo, da je iz 5. stoletja. — Abesinci so imeli 10. septembra svoje novo leto. Casa namreč ne računajo od rojstva Kristusovega, marveč so začeli z dobo preganjanja kristjanov. Ker so za to določili 10. sept. l. 284 (ko se je začelo zadnje Dioklecijanovo preganjanje), so sedaj dospeli do letnice 1651.

Božji blagoslov spremlja ogromno socialno delo pariškega nadškofa, ki je pred nekaj leti napravil skoraj drzen načrt, da hoče v svoji škofiji, osobito v predmestjih Pariza, postaviti 60 cerkvá in tako dvigniti versko življenje med katoliškim prebivalstvom, obenem pa dati zaslužka brezposelnim delavcem. Kakor čujemo, je bila oni dan posvečena že 53. nova cerkev.

Za združenje. Peta konferenca za združenje vzhodnih cerkvenih ločin je bila letos v mestu Pinsk-u. Na dvadnevem zborovanju se je odobril tudi predlog, naj bi se določil en dan v letu, ko bodo po vseh cerkvah na Poljskem opravljali pobožnosti in molitve za združenje vzhodnih cerkvá. Prihodnja konferenca bo čez dve leti zopet v Pinsku.

Spominu pokojnega kralja Aleksandra je bil posvečen 9. oktober 1935, obletni dan maršejske tragedije. Po cerkvah so se opravile molitve, na prostem in v dvoranah so se pa izvršile iskrene žalne spominščine. — Ko smo leto preizkušnje prebili pod modrim vodstvom kneza-namestnika Pavla brez hujših pretresljajev, smo ob žalni obletnici obnovili goreče molitve in prošnje k Bogu za blagor domovine, za blagoslov kraljevemu domu in Nj. Vel. kralju Petru II., kakor tudi knezu-namestniku Pavlu.

Osemstoletnico prihoda v Stično so slovesno praznovali menihi cistercijanskega reda dne 6. oktobra. Jubilej je bil tudi združen z zahvalo za milosti Evharističnega kongresa. Za to slovesnost je bil povabljen nadškof dr. A. B. Jeglič, ki je imel veliko pontifikalno

mašo, pri kateri je svetečni propovednik stolni kanonik ljubljanski, dr. M. Opeka obrazložil zgodovino jubileja in pomen 800 letnega praznovanja. Popoldne istega dne se je po evharističnem govoru dekana Tomažiča izvršila posvetitev mož in fantov evharističnemu Kralju. Dopoldne pa so imeli med sveto mašo skupno sveto obhajilo, nakar je sledilo zborovanje apostolstva mož in fantov. Govorila sta predsednik KA dr. Žitko in ravnatelj Zadr. zveze dr. J. Basaj.

Škof dr. Rožman med ameriškimi Slovenci. Po vožnji na močno viharnem morju je prispel naš vladika 17. septembra v New York, kjer se je zbralo posebno odposlanstvo, da ga je pozdravilo na ameriških tleh. Posebno lep in presrčen sprejem so visokemu gostu priredili Slovenci župnije sv. Vida v Clevelandu. Tam je imel 22. septembra slovesno škofovsko mašo. Istega dne popoldne so se sešla društva in zastopstva naših izseljencev in razne druge skupine na Jugoslovanskem kulturnem vrtu, kjer je bil slovesno odkrit spomenik škofu Frideriku Baragi. Zbralo se je okrog 25.000 udeležencev, skoro samih Slovencev. Od 23. do 26. septembra je bil v Clevelandu narodni Evharistični kongres. Tudi tam so imeli polnočno svečanost. 150.000 vernikov je bilo navzočih. Vse verske prireditve onih dni so bile mnogoštevilno obiskane. Mladine je bilo v procesiji 25.000, vseh ljudi pa 200.000. Evharistični kongres v Clevelandu je po radiju pozdravil sam sveti oče, ki je porabil to priliko, da je ponovno obsodil vojne priprave in opomnil, kako potrebna je molitev za odvrnitev gmotne in nraštvene škode, trpljenja in solzá, ki jih povzročá vojna. Naš vladika obiskuje sedaj nasebine Slovencev. Od vseh strani prihajajo vabila tako, da bi se bivanje in misijonsko potovanje v Ameriki raztegnilo čez božič, če bi hotel vsem ustreči.

Slovenski bogoslovci. V ljubljansko semenišče je sprejetih v vse letnike 99 gojencev ljubljanske in 5 semenščnikov drugih škofij. Vsi so vpisani na bogoslovni fakulteti ljubljanskega vseučilišča. V prvem letniku jih je $32 + 1$, v drugem 18, v tretjem 23, v četrtem $10 + 2$, v petem $16 + 2$. (Na novo je sprejetih $34 + 2$.) — Mariborsko bogoslovje ima v vseh letnikih 87 kandidatov in sicer: v I. letniku 21, v II. 25, v III. 16, v IV. 16, v V. 19.

Premembe. Lavantinska škofija: Častni kanonik lavantinskega stolnega kapitlja v Mariboru je ob 40-letnici mašništva postal dr. Anton Korošec, notranji minister v Belgradu. — Za kn. šk. duhovnasvetovalca sta imenovana p. Kerubin Tušek, župnik-vikar pri Mariji Nazaret in Franc Sal. Šegula, upokojeni župnik v Mariboru. —

Umeščeni so bili: Janez Breznik, kaplan v Dolu pri Hrastniku kot župnik na Muti; Mihael Ferk, provizor v Cezanjevcih kot župnik istotam; Andrej Pirč, župnik v Podčetrtku kot župnik na Polzeli. — Postavljeni so bili: Alojz Drvodol, kaplan pri Sv. Lovrencu na Pohorju za vikarja-pomočnika v Černečah; Stefan Lejko, kaplan v Dobrovniku za provizorja istotam; Friderik Sternad, kaplan pri Sv. Martinu ob Paki za provizorja v Podčetrtku; Ivan Gregor, semeniški duhovnik, za III. prefekta v kn. šk. dijaškemu semenišču v Mariboru. — Prestavljeni so kaplani: Časl Franc iz Konjic (I) v Šmartno pri Slovenjgradcu; Franc Kač iz Starega trga v Trbovlje (III); Franc Korvan, III. kaplan v Trbovljah za II. kaplana istotam; Matija Medvešek iz Trbovelj (II) v Dol pri Hrastniku; Alojz Peitler, provizor na Muti, za kaplana k Sv. Martinu ob Paki. — Nastavljeni so novomašniki: Ivan Camplin za kaplana pri Sv. Juriju v Prekmurju; Rudolf Jerman za kaplana pri Sv. Ani v Slovgoricah z delokrogom pri Mariji Snežni; Ivan Škraban za II. kaplana pri Sv. Juriju ob Ščavnici z delokrogom v Gornji Lendavi; Ivan Voda za kaplana pri Sv. Andražu v Halozah; p. Hugolin Prah, kapucin, za II. kaplana v Jarenini z delokrogom izseljeniškega duhovnika v Belgiji in Holandiji. — V stalni pokoj so stopili: Ivan Jodl, duh. svet. in župnik na Polzeli; Anton Radanovič, kaplan na dopustu v Zrečah; Pavel Volper, župnik v Dobrovniku. — Diakonat je prejel dne 25. avgusta v mariborski stolnici Ivan Žličar, bogoslovec V. letnika.

Ljubljanska škofija. V zadnjih mesecih so bile izvršene številne premembe: Kanonikom pri stolni cerkvi v Ljubljani so bili imenovani: prof. dr. A. Zupan, prof. dr. Gr. Žerjav in spiritual Josip Šimenc. — Profesor na bogoslovni fakulteti v Ljubljani, dr. A. Snój je šel na enoletni študijski dopust v Palestino. — Z naslovom konzist. svetnika je bil odlikovan Jožef Lavtižar, biseromašnik in župnik v Ratečah, z naslovom duh. svetnika pa župnik v Dolenjem Logatcu, Val. Remškar.

Novi župniki so nameščeni in sicer: V Špitaliču Ignacij Žust, na Trati v Poljanski dolini Andrej Šavli, v Sostrem Fran Verce, v Štangi Fr. Blažič, na Krki Janko Mevželj, na Češnjah Fr. Vidmar, v Leskovic Matej Kos, ondotni župni upravitelj, v št. Ožbalt Pavel Podbregar.

Imenovani so bili: Anton Pogáčnik (Predoslje) za rektorja pri uršulinkah v Škofji Loki; Ivan Drešar (Sv. Planina) za župnega upr. na Jančah; Fr. Henigman (Čermošnjice) za žup. upr. na Bukovščici; Alf. Jarc (Poljane pri T.) za žup. upr.

na Sv. Planini; St. Šinkovec (Šmihel pri Novem mestu) za žup. upr. pri Sv. Lenartu; Gr. Mali (Vrhnika) za žup. upr. na Ajdovcu.

Premeščeni so bili kot kaplani: Fr. Jeglič s Trate v Predoslje; Karel Pa-pež z Rake v Komendo; Janez Bergant iz Starega trga pri Ložu na Rako; Ign. Štrancar iz Žirov na Breznico; Fr. Tom iz B. Srednje vasi v Stari log pri K.; Valentin Benedik z Bleda v Zagorje ob Savi; Janez Fink z Mirne na Bled; Fr. Studen iz Kočevja na Vrhniko; Ivan Hrovat iz Radovljice v Kočevje; Leopold Čampa iz Loškega potoka na Jesenice.

Nameščeni so bili kot kaplani: Franc Glinšek pri Sv. Križu ob Krki; dr. Pavel Robič pri Sv. Jakobu v Ljubljani; Karel Babnik na Mirni; Lud. Čepon v B. Srednji vasi; Raf. Fabiani v Sodražici; Jožef Geoheli v Toplicah pri Novem mestu; Al. Jenko na Trebelnem; Milan Kopusar v Trebnjem; Jožef Lušin v Starem trgu pri Ložu; Janez Oražem v Šmihelu pri Novem mestu; Anton Stopar pri Sv. Trojici (Tržišče); Filip Žakelj v Sostrem; Avg. Žavbi v Žireh; p. Oton Kocjan O. F. M. pri žup. sv. Cirila in Metoda v Ljubljani; p. dr. Hadrijan Kokolj, O. F. M. v žup. sv. Frančiška v Ljubljani; p. Ludovik Dovč, O. F. M., pri Mar. Ozn. v Ljubljani.

Za veroučitelja - profesorja v Ljubljani: dr. V. Fajdiga, kaplan pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Trajen spomin na Evharistični kongres v Ljubljani: V stalno zahvalo za milosti našega kongresa in v spomin na prenos milostne podobe Marije Pomačaj z Brezij v Ljubljano je kongregacija obredov v Rimu na prošnjo ljubljanskega škofa dovolila, da se sme v ljubljanski škofiji poslej obhajati dne 31. maja sopraznik prebl. Device Marije, srednice vseh milosti.

Da bodo sadovi ostali. Na ljubljanskem Evharističnem kongresu so bile sprejete tudi potrebne resolucije (ukrepi), ki naj uvajajo, pospešujejo, utrjujejo in vzdržujejo češčenje presvete Evharistije in s tem uvajajo tudi pogostno sv. obhajilo. Evharistično življenje se bo uvajalo, če bi se — kakor veli III. resolucija — v vsakem verskem in katoliškem združenju osnovala posebna evharistična sekcija (odsek). Naj bi ne bilo nobenega katoliškega združenja brez tega odseka! Dalje priporoča ista resolucija: Naj vse javne katoliške prireditve brez izjeme združujejo s skupno službo božjo tudi skupno javno sveto obhajilo. — Pri vseh nabožnih prireditvah (tečajih, duhovnih vajah in tridnevnih) pa naj se ne pozabi vplesti v spored tudi vzpodbuden govor za evharistično življenje.

Marijine družbe imajo povsod vsaj evharistični odsek, če drugega ne. Ti odseki naj sedaj po kongresu res z vso vnemo izvršujejo svojo lepo nalogo, da bodo ustrezali v popolnem obsegu gori izraženim ukrepom in tako ustvarjali v kongregacijah neomajne temelje vzornega marijanskega življenja, članom pa pomagali do najbogatejših virov duhovnega bogastva. — Fantje in možje! Ne prezrite razprave v kongresni številki (8. in 9.) letošnjega »Bogoljuba« z naslovom »Mi smo tudi tukaj«!

Izseljeništvu. Dušno pastirstvo naših izseljencev v Belgiji in Holandiji je prevzel slovenski redovnik p. Hugolin Prah, O. M. Cap. — Iz Buenos Airesa (Argentina) je prišel v domovino ondotni izseljeniški duhovnik Josip Kastelic z namenom, da bi dobil več slovenskih duhovnikov za pomoč v dušnem pastirstvu naših argentinskih naseljencev. Kakor čujemo, se je za argentinskega misijonarja odločil Janez Hladnik, kostanjeviški kaplan, ki je nekaj let deloval med Slovenci v Zagrebu. Ministrstvo za socialno politiko mu je oskrbelo prosto vožnjo.

Tih jubilej tihega dela. V trapistovskem samostanu pri Rajhenburgu so imeli na dan sv. Bernarda domačo svečanost: ondotni opat o. Placid Epalle je praznoval 25 letnico, odkar je na čelu te naselbine kot opat. Pomen tega dogodka je v cerkvenem govoru pojasnil naj svojstven način univ. prof. msgr. dr. Ujčić. Slavljencec je rodom Francoz, ki je pa prišel v Slovenijo že kot 13 letni deček. Dvignil je samostan tako, da ima sedaj do 100 oseb. Ustanovil je tudi naselbino slovenskih trapistov v Severni Afriki, kjer so postali Slovenci in Arabci dobri prijatelji. Naj bi ljubi Bog še v bodoče blagoslavljal delo gosp. jubilarita!

Redko svečanost so imeli 11. septembra letos v Ratečah na Gorenjskem. Župnik in pisatelj Fr. Lavtižar je v svoji skromnosti brez zunanje šuma praznoval 60 letnico mašništva. Biseromašnik se je na tihem zahvalil Bogu za to izredno milost in za vse druge milosti, ki jih je prejel tekom dolgega življenja. Ljubljanski škof dr. Gr. Rožman je odlikoval svojega sodelavca v vinogradu Gospodovem ob tem jubileju za častnega konziistorijalnega svetovalca.

Dva višja duhovska dostojanstvenika sta se mudila meseca septembra v naši domovini: misijonski nadškof Ferdinand Perier, in obenem predstojnik slovenskih misijonarjev v Indiji, in vrhovni predstojnik frančiškanskega reda, general Leonardo M. Bello. — Nadškof Perier, Francoz po rodu, ima v svoji škofiji 230.000 katoličanov. Drugi prebivalci (28 milijonov) so pogani, deloma pa mohamedani. Msgr. Perier je posvetil že dva naša mi-

sijonarja: o. Stan. Podržaja in Antona Vizjaka. Letos, 21. novembra, bo pa podelil mašniško posvečenje v Kurseongu ob Himalaji našemu rojaku Viktorju Sedeju. V isto misijonišče bosta odpotovala početkom decembra dva nova slovenska misijonarja Lojze Demšar D. J. in br. Leopold Vidmar D. J. — Prvi je rojen v župniji Trata (Poljanska dolina). Bil je gojenec v zavodu Sv. Stanislava, nato je študiral v Travniku in v Monakovem. Leta 1928 je stopil v novicijate D. J. v Ljubljani, leta 1930 je napravil redovne obljube v Zagrebu. — Br. L. Vidmar je bil pa redovni mizar in vrtnar. Rojen je v župniji Brusnice pri Novem mestu.

Med rajnimi. V Petrovčah je 7. okt. umrl bivši župnik šentruprski Peter Natlačen, brat našega sedanjega bana. Pokojni je bil nadarjen duhovnik, izvrsten govornik, vnet pospeševatelj gospodarskega gibanja. Dolgotrajna bolehavost ga je ovirala pri izvrševanju poklicnih dolžnosti, zato se je bil pred dvema letoma umaknil in odšel v Petrovče, kjer mu je vodnica po hudem trpljenju pretrgala nit življenja. — 10. oktobra je v ljubljanskem Leonišču umrl biseromašnik J. K o š m e l j, bivši župnik v Begunjah pri Lescah, v 92. letu starosti in 69. letu mašništva. R. i. p.!

† **Misijonar V. Krivec.** Dne 7. oktobra je v Ljubljani umrl gosp. Vinko Krivec, član misijonske družbe, star 71 let. Bil je že v 51. letu poklica in v 44. letu mašništva. Deloval je kot misijonar v desetih škofijah, večinoma v duhovnih vajah in misijonih po domovini. V Mirnu pri Gorici je vztrajal 15 let; lani se je pa moral preseliti in se je povrnil k Sv. Jožefu nad Celjem, kjer je mogel nadaljevati dušnopastirsko delo še do Evharističnega kongresa, ko so mu obolele noge in se je zraven pridružila še kap. — V miru!

MARIJINE DRUŽINE.

Šmartno pri Velenju. Naj pride še od nas kratko poročilo v »Bogoljuba«, saj imamo tudi mi Marijino družbo, ki šteje precej članov. Vsak mesec je tretja nedelja naša; imamo skupno sv. obhajilo za dekleta, popoldne pa shod za Marijino družbo. — Zadnjo nedeljo v septembru smo pa dobili še Marijin vrtec, ki šteje čez 250 Marijinih otrok. Zanje je določena zadnja nedelja vsakega meseca. — Lepo število otrok pristopa mesečno k sv. obhajilu. — 22. septembra pa je zadela našo Marijino družbo velika žalost. Neizprosna jetika je zahtevala življenje Marijine družbenice Nežike Krajnc. Dolgo je trpela, pa prenašala je brez vsake nevolje vse dolgo trpljenje! Kako tudi ne? Saj je večkrat prejela Njega, ki daje moč in tolažbo v trpljenju. Pa umreti je hotela kot Marijina hčerka. Priglasila se je bila že pred leti za Marijino družbo, ali oditi je morala v službo od

nas. Vrnila se je z neozdravljivo jetiko. Toda izpolniti je hotela svojo namero, da postane otrok Marijin. Na smrtni postelji je bila sprejeta v Marijino družbo. Kako je bila nato srečna in vesela. Zadnja je bila prišteta med hčere Marijine, a njena duša je prva odplavala k večnemu Sodniku po plačilo. Lepa je bila njena smrt. Ko se je od vseh domačih poslovila in jim podala roko, je naročila pozdrave vsem známim; nato je prosila za svečo in z besedami: »Jezus, Marija, Jožef, vam izročim svojo dušo in telo« mirno izdihnila. Kdo si ne želi take smrti? Pokopana pa je bila na sopraznik — Marije Rešiteljice.

Sv. Bolfenk pri Središču. Tudi našo Marijino družbo je obiskal nebeški Vrtnar. Utrgal je za nebesa zrelo cvetico — Angelo Klajnčar. Dve leti jo je mučila kruta morilka mladih bitij — sušica. V tem času je bila njena občudovanja vredna potrpežljivost znamenje vzorne vdanosti v namene in načrte Najvišjega. Hotela je, da bi ne bila nikomur v nadlego. Lepa marijanska lastnost je bila tudi njena ljubeznivost, ki si je z njo navezala toliko prijateljic, kolikor tovarišic. Zato so ji pa bile tako vdane, kar je pričal njen pogreb. Tretje, kar naj bi bilo posebno poudarjeno, je njena lahka smrt, lahka v pogledu na dušo in preselitev k Bogu. Z mirnim srcem in trdnim zaupanjem v Jezusa in Marijo je izdihnila. Kolik razloček med človekom, ki je užival svet in se vdajal lahkomiselnosti, pa ga ugrabi smrt, pa med bogovdanim otrokom Marijinim, ki je živel z Jezusom in Marijo v srcu! Res, srečen, kdor umira pod Marijinim varstvom!

Kakor na dan prvega sv. obhajila smo na Malo Gospojnico tu, na Sladki gori pri Šmarju s solzami veselja v očeh opazovali, kako se je 22 novink poklonilo pred cvetočim Marijinim oltarjem zastavi nebeške Vrtnarice. Z vencem na glavi so nove članice Marijine družbe z vdanim srcem zatrjevale, da hočejo čuvati in varovati najlepše dekliške vrline in kreposti in delati čast nebeški Materi. Z Marijino pomočjo in pod njeno zaščito bomo zmagovale v nelahkih borbah razne nevarnosti, da bomo v poznejših letih ponosno gledale nazaj na srečna mladostna leta, ki so šla mimo brez žalostnih porazov in brez polomov. Njih teže čuti v dozoreli dobi marsikatera in marsikateri, ki so zanemarili priliko, da bi se bili uvrstili pod zastavo Marijino.

Skrto svetniško življenje. Dne 15. junija t. l. smo v Blagovici položili k večnemu počitku dekle Frančiško Resnik, ki zasluži, da jo v »Boğoljubu« stavimo za zgled. Pokojna je bila v Marijino družbo sprejeta že l. 1899. Bila je ena najzgodnejših članic. Kljub dolgotrajni želodčni bolezni je bila navzoča pri sv. maši vsak dan, če je le mogla, pa je bila oddaljena pol ure

od cerkve. Sveto obhajilo ji je bila dušna in skoro tudi telesna hrana, saj je vsako prvo nedeljo v mesecu, ko je tukaj deseta sv. maša, vedno pristopila k sv. obhajilu in potem ostala v cerkvi do popoldanske službe božje brez vsake druge hrane. Dva dni pred smrtjo je bila še pri sv. maši in sv. obhajilu; umevno, da je prišla le z veliko težavo. Naj njen zgled obudi dosti posnemalcev!

IZ KRALJESTVA SVETE LJUBEZNI

Naprošeni objavljamo tudi letos okrožnico prevzv. gospoda škofa dr. Gnidovca, ki išče pomoči za namene svoje škofije:

Na praznik brezmadežnega Spočetja leta 1924 sem začel apostolsko službo kot skopljanski škof. Malo manj kot 10 let sem bival v Pri-zrenu, potem sem se preselil v Skoplje.

Za premnoge potrebe skopljanske škofije mi je treba pomoči dobrotnikov. Ne mislim samo na stolno cerkev, ki jo bomo zidali na čast sv. Jožefu; saj imam mnogo nujnejših potreb: pomanjkanje cerkvá in kapelic, vzdrževanje semenišča in drugih zavodov.

Prosim za Vašo blagohotno pomoč. Jako dobro bi prišli mesečni darovi. Ako sami ne morete, imate poznanih oseb, ki bi mogle kaj prispevati. Darujte in nabirajte darove za naše namene iz hvaležnosti za obilne milosti in blagoslovljene sadove Evharističnega kongresa.

Kakor sem jaz priporočil skrb za duhovne in gmotne potrebe skopljanske škofije brezmadežnemu Srcu Marije Device, matere Odrešenikove, tako prosim tudi Vas za pobožne molitve v ta namen.

V Skoplju, na praznik sv. Vincencija 1935.

† Ivan Frančišek Gnidovec,
škof skopljanski.

Gornja prošnja se toplo priporoča v uvaževanje. V zahvalo vsem, ki se z molitvijo ali z milodari spomnijo skopljanske škofije, pošilja škof Gnidovec sliko brezmad. Srca Marijinega z željo, da se pobožnost do Brezmadežne še bolj razširi in da se pospeši beatifikacija božjega služabnika Friderika Barage.

Oni, ki se bodo za to zadevo zavzeli, naj sporoče ali škof. ordinariatu v Ljubljani ali pa predstojništvu hiše misijonarjev sv. Vinc. Pav. v Ljubljani na trgu Tabor, koliko slik potrebujejo. Tam se dobe tudi položnice za pošiljanje denarja.

V Ljubljani, 24. avg. 1935.

† Gregorij,
škof.

Kdor more... Misijonarka m. Ksaverija Lesjak v Južni Afriki je v veliki stiski in iskreno prosi pomoči. Darove radevolje posreduje Družba sv. Petra Kl., Ljubljana, Metelkova ul. 1.

RAZNO.

To je križ, ko ni drobiža. Pa če je, ga nekateri ne znajo prav obrniti. Seveda najprej to, kar mora biti, potem pride to, kar je potrebno in koristno, četudi ni sile, — končno bi bilo mesto za zabavne stvari. Marsikdo pa ta red zaobrne tako, da mu lahko rečemo »narobe svet«. Med resnimi bravci »Bogoljuba« in v krogu naših prijateljev takih ne bomo iskali. Zato pa si drznemo na tem mestu opozoriti na čtivo, ki je za družine, kjer imajo šolsko deco, ne samo koristno, marveč res potrebno, namreč na mladinska lista »Luč« in »Vrtec«. Oba sta že znana: »Vrtec« že leta in leta vzgaja, blaži in vnema našo šolsko mladino za dobro in jo razveseljuje z lepimi spisi, slikami, ugankami in poučnimi sestavki. »Luč« je pa zasedla mesto prejšnjega »Angelčka« in »Lučke«. Namesto dveh torej en sam verski in vzgojni listič s slikami, ki stane malenkost 5 Din za vseh 10 številčk enega leta. »Vrtec« je seveda večji, leposlovno usmerjen vzgojni list s slikami, ki ga rad v roke vzame tudi vsak odrasli človek. Cena 15 Din. Naročata se oba pri upravi: Prodajalna Ničman v Ljubljani. Urednik »Vrtca« je profesor Fr. Jesenovec, urednik »Luči« pa p. Krizostom Sekovanič.

Starši, vzgojitelji, strici in tete, učitelji in učiteljice in vsi, ki hočete mladini dobro, podpirajte, naročajte, priporočajte ta dva zanesljivo krščanska lista. Naročite svojim malim ljubljencem »Vrtec«, »Luč« ob godovnih, prazniških in drugih prilikah!

»Luč« ima tudi namen, da nadaljuje evharistično vzgojo in zavaruje sadove Evharističnega kongresa; temu namenu služi obnem redna priloga »Jezusovi dnevi«.

V članku »Iz duhovnega zaklada svete Cerkve« str. 248 je pomotoma izpadel ta-le odstavek:

Božji grob. Kdor zadnja dva dni Velikega tedna pobožno obišče sveto Reš. Telo, v božjem grobu slovesno izpostavljeno, in v hvaležnosti za toliko dobroto skesano odmoli 5 krat Oče naš, Zdrava Marija in Čast bodi, enkrat pa na papežev namen, dobi tolikokrat nepopolni odpustek 15 let, kolikorkrat to pobožnost opravi; popolni odpustek pa po enkrat prvi in drugi dan, če se spove in gre k sv. obhajilu. (Pij XI., 20. maja 1935.)

NAŠE SLIKE.

Sv. Andrej. Julij Quaglio je v prvi kapeli stolne cerkve v Ljubljani ob stranskem vходу (sedaj kapela sv. Janeza Nep.) naslikal razne prizore iz življenja sv. Andreja: 1. Prva Jezusova učenca. Ko je sv. Janez Krstnik rekel o Jezusu: »Glejte, Jagnje božje!« sta te besede slišala njegova učenca Janez in Andrej. Takoj sta šla za Jezusom. Jezus se je obrnil in jima

rekel: »Kaj iščeta?« Odgovorila sta mu: »Rabi (učitelj), kje stanuješ?« Rekel jima je: »Pridita in pogledajta!« Sla sta in ostala tisti dan pri njem. 2. Sv. Andrej privede svojega brata Simona Petra k Jezusu. Andrej je sporočil doma Simonu: »Mesija smo našli« in ga je pripeljal k Jezusu. Jezus se je ozrl na Simona in je rekel: »Ti si Simon Jonov sin; ti se boš imenoval Kefa,« kar pomeni Peter (Skala).

DUHOVNE VAJE.

Duhovne vaje v Domu Brezmadežne so se že pričele. V novembru bodo za dekleta od 9. do 13. nov.; za žene pa od 16. do 20. novembra. Opozarjamo zlasti žene, da bodo zanje naslednje duhovne vaje šele spomladi; zato naj se tiste, ki bi jih rade kmalu opravile, hitro oglase. Priglasite se kar po dopisnici in boste vse druge podrobnosti takoj izvedele. Prostora je še dosti. Naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

V domu pri Sv. Jožefu nad Celjem od 1. do 5. novembra za dekleta.

DOBRE KNJIGE.

Nova igra za dekliške Marijine družbe. Sproročamo, da smo pravkar razmnožili igro z notami za dekliške Marijine družbe z naslovom »Izvoljena devica«. Popisuje življenje deklic — tempeljskih gojenk; med njimi je bila tudi ponižna Marija, božja Mati. Igra je zelo primerna za praznik Brezmadežne in sploh za adventno dobo. Na razpolago imamo le nekaj sto izvodov. En izvod stane 5 Din in se naroča v Pisarni Marijinih družb, Ljubljana, Ljudski dom, Streliška ulica.

Tri nagrobnice. Za moški zbor zložil Lovro Hafner. Samozaložba. Dobe se v Jugosl. knjigarni v Ljubljani. Cena 2 Din.

K cerkvenim obredom — tudi petje ob grobu štejemo k cerkveni liturgiji — naj se jemljejo cerkveni teksti. Po tem pravilu se je ravnal tudi skladatelj L. Hafner, ki je uglasbil dva rezponzorija iz cerkvenih jutranjic (Off. dñct. in sicer I. in VI.: »Verujem, da moj Odrašenik živi...« in »Ne spominjaj se mojih grehov, Gospod...« ter antifono k psalmu »Benedictus«. — »Jaz sem vstajenje in življenje...« Napevi so resnemu besedilu umerjeni, pretresljivi in — lahki.

Pri Jezusu. Molitvenik v čast sveti Evharistiji. Sestavil dr. Gregorij Pečjak. Osmi natis. Ljubljana 1935. Škofijska založba. — Če v kateri reči, se lahko pohvalimo s tem, da imamo Slovenci vsaj nekaj vzornih molitvenikov. Med njimi moramo, če smo nepristranski, omeniti mašno knjižico »Večno življenje« (že deveti natis) in »Pri Jezusu«. Oba sta izšla v tem letu v nekoliko popravljeni in povečani obliki, zlasti ker se je bilo treba ozirati na vpeljavo in podvig cerkvenega ljudskega petja in je vsled tega bilo treba privzeti vse take pesmi cerkvenega leta, ki so vpeljane po naših cerkvah. Nova izdaja knjižice »Pri Jezusu« ima ves prejšnji obseg, zraven pa še dodatek: »Sveta maša in pesmi« iz »Večnega življenja« v 9. natisu. Ta nova izdaja ima skupno 384 strani in stane lepo vezana v rdeči obrezi 10 Din, v zlati pa 16 Din. Vezava je cenejša pa ne slabša. Zato se je pa prejšnja izdaja po-

cenila od 9 na 8 Din, in od 16 na 15 Din. — Nova izdaja molitvenika »Večno življenje« pa obsega 640 strani. Cena 20 Din, z zlato obrezo nekoliko dražja. Molitvenik »Pri Jezusu« je zdaj res tako lična, povsem ustrezajoča mašna knjižica, hkrati pa z ozirom na krasno opremo tako poceni, da se sama priporoča.

Karmel na Selu pri Ljubljani je izdal novo knjižico »Moja pot je varna«. Vezana 18 Din, broširana 10 Din, brez poštnine. To je brez dvoma najlepše, kar imamo doslej o Mali Tereziji. Knjižica bo njenim častilcem zelo dobrodošla. Črpali bodo veliko duhovno korist, ker je vsaka stran roža Terezikinih večnostnih gredic.

Za Marijine vrtce. Vortragsskizzen für Mariatische Kinderkongregationen. Sestavil Edmund Pan n. Str. 67, 1935. S 1.80, RM 1.20. Verlag »Fahne Mariens«, Wien IX., Pulverturmstraße 15. — V 20 kratkih nagovorih v zvezi s cerkvenim letom in Marijinimi prazniki E. Pan v poljubni obliki priporoča mladini v Vrtcih potrebne čednosti. Ni veliko, kar knjižica nudi; toda voditelji mladinskih kongregacij in Vrtcev vedo, kako potrebni in koristni so razni pripomočki, če hočejo, da bodo

nagovori vsebinsko tehtni in jedrnat, po obliki in načinu pa privlačni. — Zunanost omenjene knjižice je jako lepa.

Kalendar Gospine krunice 1936. — Prav lep koledar, namenjen zlasti širjenju sv. rožnega venca. Stane 10 Din in se naroča pri: Uprava dominikanska naklada »Istina«, Zagreb-Maksimir, Kažotičev trg 4.

ZAHVALE.

A. M. se zahvaljuje sv. Jožefu v neki važni zadevi za uslišanje. — Najsrčnejša zahvala sv. Judu Tadeju za izredno pomoč v težko izvedljivi zadevi. (Naj se temu malo znanemu priprošnjiku zatekajo še drugi, ki pomoči potrebujejo.) Frančiška Rihar, Pristava, P. Gradec.

Iz srca se zahvaljujem Mariji Pomočnici na Brezjah, sv. Jožefu in Cvetki Tereziji za dvakrat uslišano prošnjo: za srečno operacijo nečaka lanske leto, in letos svoje sestre. Vsem čitateljem »Bogoljuba« priporočam, naj se radi zatekajo k naši Pomočnici na Brezjah. — Mar. družbenka. — M. K. se zahvaljuje Mariji Pom., sv. Mali Cvetki in dušam v v. za uslišanje.

Odpustki za mesec november 1935

I. Odpustki celega meseca novembra

Verniki, ki opravljajo vsak dan kako nabožno vajo v tolažbo dušam v vicah, dobe: 1. vsak dan odpustek sedem let in sedem kvadragen; 2. p. o. poljuben dan v mesecu, če prejmejo sv. zakr., obiščejo cerkev in tam molijo po namenu sv. očeta.

II. Odpustki ob določenih dneh meseca novembra

1. Petek. Vsi svetniki. P. o.: a) članom br. sv. Reš. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župni cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) članom rožnovenske br.; d) udom br. presv. Srca Jez. v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik naloži kako drugo dobro delo. — Tretjerednikom v. o. — 1. nov. opoldne počeni in ves naslednji dan do polnoči morejo verniki, ki prejmejo sv. zakramente, tolikrat dobiti p. o., kolikorkrat obiščejo cerkev ali javno kapelo in tam molijo po namenu sv. očeta. Vse odpustke morajo obrniti v prid dušam v vicah. Spoved se lahko opravi že en teden prej, torej od 25. okt. dalje ali v osmini praznika, torej do 8. nov.; sv. obhajilo pa se mora prejeti ali na praznik ali pa enkrat v osmini do 8. novembra.

Ker je ta dan prvi petek v mesecu, p. o.: a) udom br. sv. Rešnjega Telesa kakor zgoraj, b) vsem, ki prejmejo sv. zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta; c) članom br. presv. Srca Jez.

2. Sobota. Vernih duš dan. P. o.: a) članom br. za duše v vicah; b) članom br. presv. Reš. Telesa kakor 1. dan; c) članom br. presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik naloži kako drugo dobro delo; d) članom rožnovenske br. ta dan ali v osmini v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo.

Ker je ta dan prva sobota v mesecu, p. o. vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake nabožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja in molijo po namenu sv. očeta.

3. Nedelja, prva v mesecu. Članom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če obiščejo bratovsko cerkev; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sv. R. Telo in pred njim nekaj časa pobožno molijo. — P. o.: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) članom br. pr. Srca Jez.

6. Sreda, prva v mesecu. P. o. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na čast sv. Jožefu, prejmejo sv. obhajilo in molijo po namenu sv. očeta.

7. Četrtek, prvi v mesecu. P. o. članom br. sv. Rešnj. Telesa kakor 1. dan.

13. Sreda. Sv. Stanislav. Sv. Didak. P. o.: a) članom br. presv. Reš. Telesa kakor 1. dan; b) istim kakor 14. nov.

14. Četrtek. Sv. Jozafat. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župni cerkvi, kjer ni redovne.

15. Petek. Spomin umrlih iz karmeličanskega reda. P. o. članom škapulirske br. karmelske Matere božje v redovni ali župnijski cerkvi.

16. Sobota. Sv. Neža Asiška. P. o. istim kakor 14. dan.

19. Torek. Sv. Elizabeta. P. o. istim kakor 14. dan. — Tretjerednikom v. o.

21. Četrtek. Darovanje Marije Device. P. o.: a) članom škapulirske br. karmelske Matere božje v redovni ali župni cerkvi; b) članom »Dejanja sv. detinstva«, če molijo obenem za razširjenje »Dejanja«; c) članom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi. — Tretjerednikom v. o.

24. Nedelja, zadnja v mesecu. Sv. Janez od Križa. P. o.: a) vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec; b) članom škapulirske br. karmelske Matere b. v redovni ali župnijski cerkvi danes ali v osmini.

25. Ponedeljek. Sv. Katarina. Tretjered. v. o.

28. Četrtek. Sv. Jakob Marški. P. o. istim kakor 14. dan.

29. Petek. Vsi svetniki treh redov sv. Frančiška. P. o. istim kakor 14. dan.

30. Sobota. Sv. Andrej. P. o. članom družbe sv. Petra Klaverja pod navadnimi pogoji, če molijo obenem za razširjanje sv. vere.

Za 1 *Glavobol?*
DINAR

Aspirin-tableta, pa preneha

bolečina. Kot zaščito pred

ponaredbami nosi vsaka

tableta Aspirina utisnjen

Bayerjev križ

ASPIRIN

Ugotovljeno v razpravi pod S. Dr. 1122 od 29. VIII. 1914

**SANATORIUM
EMONA**

Ljubljana
Komenskega ul. 4

Zdravnik: Tel. 36-23
ordinira od 11-1

dr. Fr. Derganc, kirurg, šef-primarij v p.

**Podaljšaj
si življenje!**

Življenje moremo podaljšati, bolezni preprečiti, bolezni ozdraviti, slabosti ojačiti, nestalno moremo uvrstiti, in nesrečne napraviti srečne!

**Kaj je vzrok
vsake bolezni?**

Oslabljenje živcev, potrlost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

Je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morelo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo že more vsakdo, ki jo zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je raztolmačeno, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trdnost, raztresenost, oslabiljenje spomina, nerazpoloženje za delo in večroj drugih bolečnih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

**ERNST PASTERNAK, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 89.**

Agitirajte za Bogoljuba!

V vsako stanovanje

TUNGSRAM

NITKA V DVOJNI VIJAČNICI

Dolžnost matere:

otroško perilo mora biti posebno čisto

Kako često se pripeti — zlasti pri slabo opranem perilu — da zaostane v tkanini nesnaga in bolezenske kali, ki zelo lahko škodljivo vplivajo na nežni in občutljivi organizem otroka. Zato je baš za otroško perilo Radion tako odlično pralno sredstvo. Že pri kuhanju prehaja namreč na milijone kisikovih mehurčkov s čistilno peno mila vred skozi perilo, ga temeljito opere in uniči vse bolezenske kali.

★ Kar je dobro za otroško perilo, velja seveda še v večji meri tudi za vse drugo perilo v gospodinjstvu in družini.

Domači
izdelek

SCHICHTOV
RADION
pere vse higijenično čisto